VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RKP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XXII. évfolyam, 6700 szám | Csütörtök, 1966. szeptember 29. | 4 oldal, 25 bani

Magas kitüntetések átnyújtása az Államtanácsnál

Szerda délben az Államtanácsnál ünnepélyes keretek között átnyujtották Románia Szocialista Köztársaság érdemrendjeit az Akadémia centenáriuma alkalmából kitüntetett tudományos és kulturális dolgozóknak.

Az ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Chivu Stoica, Alexandru Bîrlădeanu, Gere Mihály, Manea Mănescu, Constanța Crăciun, Ilie Murgulescu, Roman Moldovan, Grigore Geamănu, az Államtanács titkára, miniszterek, központi intézmények vezetői.

A magas kitüntetéseket Chivu Stoica elvtárs, az Államtanács elnöke nyujtotta át.

A tudományos tevékenységben szerzett kiemelkedő érdemekért Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának centenáriuma alkalmából a Tudományos Érdem rendjel I. fokozatával tüntették ki a következő elvtársakat: Manea Mănescu professzor, Roman Moldovan professzor, Ilie Murgulescu akadémikus, Miron Nicolescu akadémikus, Stefan Bălan akadémikus, Alexandru Codarcea akadémikus, Constantin Daicoviciu akadémikus, Nicolae Giosan professzor, Athanase Joja akadémikus, Vasile Malinschi akadémikus, Gheorghe Mihoc akadémikus, Aurel Moga akadémikus, Vasile Mîrza akadémikus, Stefan St. Nicolau akadémikus, Cristofor Simionescu akadémikus, Aurel Beles akadémikus, Petre Constantinescu-Iasi akadémikus, Gheorghe Demetrescu akadémikus, Ion S. Gheorghiu akadémikus, Wilhelm Knechtel akadémikus, Gheorghe Macovei akadémikus, Constantin I. Parhon akadémikus, Nicolae Profiri akadémikus, Alexandru Rădulescu akadémikus, Bazil Teodorescu akadémikus, Eugen Bădărău akadémikus, Theodor Burghele akadémikus, Gheorghe Călugăreanu akadémikus, Elie Carafoli akadémikus, Elena Ceaușescu mérnök, Nicolae Cernescu akadémikus, Mihai Ciucă akadémikus, Nicolae Cristea mérnök, Dumitru Dumitrescu akadémikus, Horia Hulubei akadémikus, Gheorghe Ionescu-Sisesti akadémikus, Iorgu Iordan akadémikus, Cristea Mateescu professzor, Stefan Milcu akadémikus, Nicolae Murgulet mérnök, Grigore Moisil akadémikus, Costin Nenitescu akadémikus, Stefan Gh. Nicolau akadémikus, Octav Onicescu akadémikus, Andrei Otetea akadémikus, Péterfi István akadémikus, Emil Petrovici akadémikus, Emil Pop akadémikus, Stefan Procopiu akadémikus, Eugen Rădulescu akadémikus, Remus Răduleț akadémikus, Raluca Ripan akadémikus, Serban Titeica akadémikus, Victor Vîlcovici akadémikus.

Ugyanezen törvényerejü rendelettel 56 elvtársat a Tudományos Érdem rendjel II. fokozatával, 228 elvtársat pedig a Tudományos Érdem rendjel III. fokozatával tüntettek ki.

Az irodalmi-művészeti tevékenységben és a nemzeti kultura terjesztésében szerzett kiemelkedő érdemekért Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának centenáriuma alkalmából a Kulturális Érdemrendjel I. fokozatát adományozták a következő elvtársaknak: Tudor Arghezi akadémikus, Pompiliu Macovei, Alexandru Ciucurencu, Ion Dumitrescu, Victor Eftimiu akadémikus, Dumitru Ghiață, Ion Jalea akadémikus, Mihail Jora akadémikus, Nagy István, George Oprescu akadémikus, Dumitru Panaitescu Perpessicius akadémikus, Ion Pas, Alexandru Philippide akadémikus, Zaharia Stancu akadémikus.

Ugyanezzel a törvényerejü rendelettel 16 elvtársat a Kulturális Érdem rendjel II. fokozatával, 10 elvtársat a Kulturális Érdem rendjel III. fokozatával, 6 elvtársat a Kulturális Érdem rendjel IV. fokozatával és két elvtársat a Kulturális Érdem rendjel V. fokozatával tüntettek ki.

A kitüntetések átadása után **CHIVU STOICA** elvtárs a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács nevében melegen üdvözölte a kitüntetetteket és további tevékenységükhöz ujabb sikereket, egészséget és boldogságot kivánt nekik.

(Folytatása a 2. oldalon)

A Vagongyár teljesítette háromnegyedévi tervét

Stefan I. Simon, a Vagongyár dolgozója telefonon jelentette: Az üzem lelkes vagonépitői 4 nappal határidő előtt teljesitették kilenc havi össztermelési tervüket. E kitünő eredmény eléréséhez jelentékeny mértékben hozzájárult az üzem részlegein kibontakoztatott szocialista verseny, az a nagy lelkesedés, amely minden munkás, mérnök, technikus tevékenységét jellemezte; a gyártási folyamat tudományos megszervezése, a zökkenésmentes anyagellátás. Mind ennek tulajdonitható, hogy év elejétől kezdve ütemesen, hónapról-hónapra maradéktalanul megvalósult a termelési terv valamennyi előirányzata.

Külön emlitést érdemel az a tény, hogy az idei esztendő kilenc hónapja termelési tervének értéke körülbelül egyenlő az 1964-es egész évi termelés értékével.

A vagongyári dolgozóknak azt a törekvését, hogy becsülettel eleget tegyenek az ötéves terv első esztendejéből rájuk háruló feladatoknak — már eddig ragyogó siker koronázta. S ezért dicséret jár.

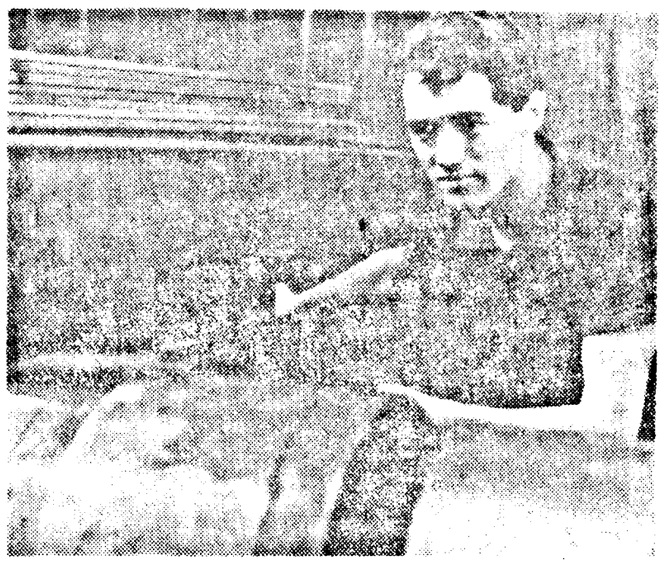

A Vagongyár I. előkészitőjében dolgozik Pănescu Aurel lakatos, aki fiatal kora ellenére a legjobbak közé tartozik.

TÖRVÉNYEREJŰ RENDELETEK

Tudományos Érdem rendjel és érem létesítéséről

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának törvényerejü rendelete értelmében Tudományos Érdem rendjelet és érmet létesitettek.

A Tudományos Érdem rendjelet és érmet azoknak a személyeknek adományozzák, akik a tudományos kutatás terén felmutatott értékes eredményekkel kiemelkedő módon hozzájárultak Románia Szocialista Köztársaság gazdasági és müszaki-tudományos haladásához és a román tudomány tekintélyének növeléséhez.

A Tudományos Érdem rendjelet és érmet olyan külföldi személyiségek is megkaphatják, akik tevékenységükkel támogatják a tudományos együttmüködési kapcsolatok fejlesztését országunkkal.

A Tudományos Érdem rendjelnek három fokozata van.

A Tudományos Érdem érem egyetlen fokozatu.

Kulturális Érdem rendjel és érem létesítéséről

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának törvényerejü rendelete értelmében Kulturális Érdem rendjelet és érmet létesitettek.

A Kulturális Érdem rendjelet és érmet azoknak a személyeknek adományozzák, akik az irodalmi és müvészeti alkotás terén kifejtett munkásságukkal kiemelkedő módon hozzájárultak nemzeti müvészetünk és kulturánk fejlődéséhez és terjesztéséhez.

A Kulturális Érdem rendjelet és érmet más államok honpolgárai is megkaphatják, akik irodalmi és müvészeti alkotásukkal és tevékenységükkel hozzájárulnak a baráti kapcsolatok erősitéséhez Románia Szocialista Köztársasággal.

A Kulturális Érdem rendjelnek öt fokozata van.

A Kulturális Érdem éremnek két fokozata van.

(Agerpres)

Fogadás az Akadémia centenáriumi ünnepségei alkalmából

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa szerdán este fogadást adott az Akadémia centenáriumi ünnepségei alkalmából.

A fogadáson részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Alexandru Bîrlădeanu, Paul Niculescu-Mizil, Maxim Berghianu, Constantin Drăgan, Gheorghe Rădulescu, Stefan Voitec, Iosif Banc, Fazekas János, Gere Mihály, Manea Mănescu, Vasile Vîlcu, Vasile Patilinet, Virgil Trofin, Constanța Crăciun, Ilie Murgulescu, Roman Moldovan, az RKP KB az Államtanács és a kormány több tagja, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, akadémikusok, más tudományos és kulturális dolgozók, ujságirók.

Ott voltak a külföldi akadémiák, más akadémiai és egyetemi fórumok képviseletében a centenáriumra érkezett vendégek.

Jelen voltak Bukarestben akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői.

A fogadáson a párt- és államvezetők szivélyesen elbeszélgettek a külföldi vendégekkel és tudományos életünk személyiségeivel.

(Agerpres)

A SZEMLAKI NOVEMBER 7 MTSZ-BEN

Teljében az őszi munka

Kukoricatörés, répaszedés, napraforgó begyüjtés, szántás és vetés — ilyen kérdések foglalkoztatják ezekben a napokban a termelőszövetkezet valamennyi tagját. A mezei brigádok földparcelláin serényen dolgoznak. Gyors ütemben végzik a kukorica törését, amit igazol az is, hogy az összterület 40 százalékát már be is takaritották. Az elmult napokban Veres Imre brigádja megkezdte a napraforgó begyüjtését is. A 84 hektár cukorrépából közel 80-at szedtek fel.

Különös figyelmet forditottak a jövő évi kenyérgabona termés alapjainak lerakására is. Az elkövetkező évben 730 hektáron termesztenek buzát. E terület jelentős részén két izben szántottak, ezt követően pedig többször tárcsáztak. Igy gyomtalanitották, porhanyóssá tették a talajt. Emlitést érdemel még az is, hogy körültekintéssel jelölték ki a talaj és a legjobb elővetemények — pillangósok, konyhakerti növények, stb. — után vetik a buzát. Jelenős területet trágyáztak. Ezidig több, mint 400 hektár magágyat készitettek elő, oly módon, hogy bármely órában megkezdhetik a vetést. Ha már itt tartunk, ne hallgassuk el azt sem, hogy a termelőszövetkezetben már a földbe került a takarmányrozs és befejezés előtt áll a 80 hektár árpa vetése is. E fontos munkálatok elvégzésében jól és dicséretre méltóan dolgoztak Szarvas József, Faur Traian, Hodacsek Lajos, Sinka Pál, Sisa András és Popovici Gheorghe traktoristák.

Beszéljünk a munkásegyetemekről

Természetes, sőt szükségszerü, hogy az atomkor embere többet tudjon, mint az előző koroké. A szocialista társadalomban ugyanakkor széles és változatos lehetőségek is nyilnak a szinte létszükségletté váló szellemi igények kielégitésére. Itt már nem kiváltság vagy nagy anyagi áldozatokkal megszerzett érték a tudás, hanem valóban közkincs. Bárki részesülhet belőle, csak akarnia kell. Napjainkban ugyszólván az egész ország tanul. Belső szükséglet és meggyőződés késztet fiatalt és felnőttet egyaránt arra, hogy bujja a szakkönyveket, szépirodalmat olvasson, iskolába vagy továbbképzésre járjon.

Az ősz az oktatás

ujrakezdésének időszaka valamenynyi fokon. A hivatásos tanügyi intézmények mellett ebben az időszakban várják az ujabb ismeretekre szomjazókat a vállalatokban müködő munkásegyetemek is. A legkülönbözőbb tudományágakat felölelő, az érdeklődők kivánságát szem előtt tartó kurzusok az elmult esztendők során beváltak. De ezek még csak a kezdeti lépések. Hogyan és merre tovább? Ez „izgatta" az illetékeseket, ilyen kérdésekre igyekeztek választ kapni a szeptember közepén Bukarestben megtartott tanácskozáson. Az eredmények, észrevételek, és nem kevésbé a jövőbe mutató konkluzió kétségtelenül figyelmet érdemelnek.

Kitünt, hogy alapvető feltétel a helyes, reális tematika. Az 1965—66-os „iskola évben" lényeges javulást tapasztaltak ebben a vonatkozásban és ez főleg a müszaki problémák beiktatásának, a termelés sajátos követelményei figyelembevételének köszönhető. A politikai ismeretek, az általános müveltség terjesztése terén is a munkásegyetemek nagymértékben eleget tettek a kivánalmaknak.

Farkas Tibor

(Folytatása a 2. oldalon)

Jó burgonyatermés

A termelőszövetkezetben hagyomány a burgonyatermesztés. Mint minden esztendőben, idén is 15 hektáron termesztették ezt a gumós növényt. Az utóbbi években szerzett tapasztalatok, valamint az agrotechnikai módszerek széleskörü alkalmazása meghozta a várt eredményt. Most, amikor már betakaritották a burgonyát és elkészült a kimutatás, tapasztalható, hogy a tervszerüsitett hektáronkénti 7000 kilós átlagot jóval tulszárnyalták. Pontosabban másfél vagon burgonyatermést értek el egy hektár területen.

Itt kell emlitést tenni arról is, hogy a termelőszövetkezetben ebben az esztendőben jól fizetett a paradicsom. A hektáronkénti pénzjövedelem meghaladta a 70.000 lejt. Éppen ezért ugy döntöttek: a jövőévben növelik a paradicsomtermesztésre szánt területet, különösen pedig kiterjesztik az öntözést. Ilymódon még nagyobb pénzösszeget vételezhetnek be a konyhakerti növények termesztéséből.

A vladimirescui termelőszövetkezetben megkezdték a buza vetését. Ezt a pillanatot örökitette meg fényképészünk is.

Chivu Stoica elvtárs fogadta Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Szkupscsinájának küldöttségét

Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szerdán fogadta Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Szkupscsinájának küldöttségét, élén Jovan Veselinovval, a JKSZ KB Végrehajtó Bizottságának tagjával, szövetségi képviselővel. A küldöttség a Nagy Nemzetgyülés meghivására tesz látogatást országunkban.

A megbeszélés meleg, baráti légkörben folyt le.

Román párt- és kormányküldöttség utazott Guineába

Szerda reggel Petre Blajovici elvtársnak, az RKP KB Végrehajtó Bizottsága póttagjának, a Minisztertanács alelnökének vezetésével román párt- és kormányküldöttség indult a fővárosból Guineába, hogy Ahmed Szeku Turenak, a Guineai Köztársaság elnökének, a Guineai Demokrata Párt főtitkárának meghivására baráti látogatást tegyen ebben az országban. Guinea nemzeti napja — október 2 — alkalmából.

A küldöttségben részt vesz Ion Stoian, az RKP KB póttagja, az RKP KB osztályvezetője és Mihai Marin külügyminiszterhelyettes.

(Agerpres)

NEM KÖZHELY

Hányszor elmondtuk és mondjuk nap mint nap — ugy, hogy már szinte közhelyként hat —: épül, épül a város. És valóban: elég, ha kilépünk a parkok, zöldövezetek, virágágyások közé ékelt utcák bármelyikére, hogy ujabb és ujabb állványokat, pirosban álló épületeket vagy szemet gyönyörködtető, pasztellszinü blokksorokat vegyünk észre. Alig néhány hete adtuk hirül, hogy a Podgoria negyedben — ebben az impozáns mikro-rajonban — uj iskolát vettek birtokukba a környék gyermekei, hogy a pionirparkban megkezdték a tizenegy emeletes turistaszálloda épitését, s ime egy friss hir: október elsején ujabb családok örvendezhetnek és ünnepelhetik az uj lakásba költözést. A Köztársaság ut és

VÉGEZET

Crisan utca sarkán épült blokkról van szó, melyen ezekben a napokban az épitők az utolsó simitásokat végzik.

A járókelők meg-megállnak az épületállványok előtt, kérdezgetnek, tudakozódnak az uj épület felől. Hartmann Mihály müvezető szivesen kalauzol, s kalauzolja egyben az olvasót is a néhány nap mulva átadásra kerülő komplexumban. Mert komplexumról van szó, még ha nem is tul nagyról, hiszen 80 lakás (két és háromszobások), öt poliklinikai rendelő, hus-, tej-, kenyérüzlet, s egy uj megoldásu Caffé-bár nyer elhelyezést az uj épületben. A pasztellszinü falak modern belső arhitekturai elrendezést takarnak. Az üzletkomplexum és a caffé-bár falait fehér csempékkel, tüzpiros tégla- és eredeti terméskő beépitésével tették vonzóvá és izlésessé, melyek bármely nagyváros korszerüségi versenyében megállnák a helyüket. És még egyet szeretnénk megjegyezni. A fütötesteket, villany- és vizvezetékeket is kipróbálták s valamennyien kitünően kiállták a müszaki próbát.

Uj blokkal gazdagodott és szépült hát a város, és ez — bár már mindennapi jelenség — mégsem közhely. Örömmel irjuk jegyzetünket, mely dicsérni hivatott az épitővállalat szorgos és [illegible]eskezü dolgozóit. Néhán nap mulva ők tovább költöznek uj épitőtelepre, mely a tervek szerint az állomás környékét teszi majd szebbé s otthonává száz és száz munkáscsaládnak.

Mivel fejezhetnénk be jegyzetünket? A viszontlátásra! Az uj állomástéri lakások épitőtelepén és átadásánál. A viszontlátásra a majdani ottani lakókkal, akikkel a városban ma még mint ismeretlenek találkozunk s akik velünk együtt figyelemmel kisérik az épitővállalat munkáját.

Kilin Sándor

A Butorgyár mübutorasztalos részlegén dolgozik Kempf Ferenc és Costea Ioan KISZ-tag is, akik — annak ellenére, hogy csak nem régen kerültek a termelésbe — szorgalmukkal, igyekezetükkel az élenjárók soraiba emelkedtek. Ebben nagy része van annak is, hogy kölcsönösen segitik egymást munkájukban.

A politikai munka hatékonysága — a gazdasági eredmények tükrében

Arad és Lippa rajon határánál, a Zabrányba vezető országut mentén közepes nagyságu község fekszik, amelynek régóta az a hire a környéken, hogy lakói jó gazdák. Szépfalu — ez a község neve. Odébb, mintegy 4 kilométer távolságra található Alunis, a községhez tartozó falu. Mint minden más község, ez a két helység is a multban szegényekre és gazdagokra oszlott. A családok százainak még csak fél hektár földjük sem volt s minden évben csapatosan indultak munkát keresni a városba, vagy a környező helységek kulákjaihoz...

Az utóbbi években, pontosabban a mezőgazdaság szocialista átalakulása után lényegesen megváltozott az itt elő emberek élete is. Mindkét helységben számos uj lakóház épült, az emberek jól táplálkoznak, jól öltöznek, egyszóval jól élnek.

De... a szépfalusi szövetkezet — összehasonlitva gazdasági fejlődésének ütemét az alunisiéval, — lemaradt, noha ugyan olyan feltételekkel és lehetőségekkel rendelkezik, mint szomszédja. Joggal tehető fel a kérdés: mi a magyarázata annak, hogy ugyanolyan feltételek és lehetőségek mellett az alunisi termelőszövetkezet megelőzte a szépfalusit.

Toderas Liviu elvtárshoz, a községi pártbizottság titkárához fordultunk, hogy megtudjuk: mi ennek az oka, miként szervezték meg a munkát, hogyan irányitották a szövetkezetek életét, hogy aránylag elég rövid idő alatt az egyik helyen szép, a másikon viszont kevésbé kielégitő eredményeket értek el.

A párttitkár nem nyitotta ki a nyilvántartási könyveket, nem hivta a könyvelőket. Ő mindenről tud, jól ismeri mind a két egység konkrét helyzetét. Kétségtelen: nehéz lenne most itt felsorolni mindazt, amit Toderas elvtárs mondott a két egység pártalapszervezetének tevékenységéről, a politikai munkának a szövetkezetek fejlődésében felmérhető hatékonyságáról. A párttitkár szavait összegezve röviden a következő megállapitásra jutottunk: az alunisi mtsz-ben a pártalapszervezet konkrét jellegü hatékony politikai munkát fejt ki, a szépfalusi viszont csak ugy „általánosságban" dolgozik. A fenti megállapitásunk teljes egészében beigazolódott a két szövetkezet állattenyésztő részlegén tett látogatásunk alkalmával.

A vártnál is jobb eredmények

születtek az alunisi mtsz állattenyésztő részlegén. Itt valóban sikeres politikai-irányitó munkát végzett az alapszervezet.

Schiff László

(Folytatása a 3. oldalon)

Ketten a Li-
ertatea gyár
zabász részle-
ének legjobb-
ai közül. Ra-
iu Florica és
Kneipp Erzsé-
et arról ismert
z üzemben,
ogy átlagban
5—20 száza-
ékkal szárnyal-
ák tul elő-
rányzataikat és
kezük alól
ikerülő cipő-
alkatrészekre
oha nincs pa-
asz.

Országos találkozónak is beillene

A napokban Orczifalván jártunk a mezőgazdasági gépesitő szakiskolában. Kevés tulzással országos találkozó szinhelyének is nevezhetnénk, hiszen az ország minden tájáról itt, ebben az Arad rajoni községben tanulják eljövendő mesterségük gyakorlását a mezőgazdasági egységek leendő szakemberei. Ha feltesszük a kérdést: honnan jöttek a tanulók, már válaszoltunk is rá. Marad azonban egy másik is, mégpedig az, hová kerülnek tanulmányaik befejezése után a szakemberek. Sokan fölöslegesnek vélik ezt az ujabb kérdezősködést, magától értetődőnek tartják a feleletet s már indokolják is: nyilván oda, ahonnan jöttek. A helyzet azonban más. A végzősök elsősorban tartományunk gép- és traktorállomásaira kerülnek. Tehát nemcsak tartományi, hanem rajoni viszonylatban is fontos a második kérdés tisztázása azért is, mivel a legtöbb növendék éppen rajonunkban a kürtösi, fenlaki és az orcszifalvi gép- és traktorállomáson teljesit majd szolgálatot.

Minthogy az iskolának elsősorban az oktató-nevelő tevékenység kibontakoztatásával kell foglalkoznia, minden esztendőben ujabb feladatot jelent az első éves tanulók toborzása. Orczifalván tehát a tanév tulajdonképpen sokkal előbb, már akkor megkezdődik, amikor javában tart még a tanitás s az általános iskolák VIII. osztályaiban éppen a pályaválasztásról beszélnek, a lehetőségeket — a továbbtanulás és a szakmaválasztás körülményeit taglalják.

Az orczifalvi mezőgazdasági gépesitő iskolában a kapcsolat az általános iskolákkal tehát elengedhetetlen, de épp igy elképzelhetetlen tevékenységük a gép- és traktorállomásukkal fenntartott kapcsolat nélkül. Ez utóbbiak számára képeznek szakembereket. Ezeknek a mezőgazdasági egységeknek a fejlődési tervével függ össze az iskola bővitésének kérdése, a beiskolázás is. A gyakorlatban ez igy szokott történni: az orczifalvi gépállomás tudja, hogy a hatéves terv végéig hány mezőgazdasági géppel gyarapodik a meglévő állomány. Ennek arányában igyekszik biztositani idejében a gépkezelőket. Nem bizhatják ugyanis a véletlenre, hogy az iskola hány szakembert küld majd számukra. Ezért rajonunk gép- és traktorállomásai közül a többi tartománybeli egység is — Neudorf, Fibis, Nagyremete — igyekszik az iskola közreműködésével gondoskodni a mezőgazdasági gépesitőkről.

Az évről évre nemcsak külsőleg nagyobb méreteket öltő iskola gyarapodik tevékenységének tartalmában is. Szükségessé teszi ezt a tanulók számának növekedése — idén például 160 első éves tanuló felvételét engedélyezték — no meg a mezőgazdasági gépek és felszerelések, a mezőgazdaságban használt eljárások és módszerek tökéletesedése is. Ezért forditanak olyan nagy gondot a tanulók termelési gyakorlatának megszervezésére és irányitására, valamint az iskola állandó bővitésére, uj műhelyekkel, laboratóriumokkal, szemléltető eszközökkel, mint például a kombájn, kaszálógép, traktor stb. való ellátására, amelyek ugyancsak a tanulók gyakorlati jártasságát hivatottak szolgálni.

A mezőgazdasági egységekben végzett termelési gyakorlat biztositja azonban teljességében a szakma elsajátitását. Az iskolában ennek megszervezésére különös figyelmet forditanak. Igyekeznek a mezőgazdasági egységekkel együtt valamennyi feltételt biztositani — lakás, étkezés stb. — a gyakorlaton lévő tanulók számára. A rendszeres irányitást és ellenőrzést elősegiti, hogy a szakiskolások naplónak is nevezhető füzetet vezetnek. Ide naponta bejegyzik: mivel bizták meg őket, és azt is, hogy mit végeztek. Igen hasznos ez a módszer, hiszen áttekintést nyujt arról, azt végzi-e a tanuló a mezőgazdasági egységben, amire az iskolában előkészitették.

Az oktató-nevelő tevékenységhez tartozik a szabad idő kérdése is. Macsă Ioan igazgatóval folytatott beszélgetésünkben kitértünk erre is. A könyvtárban van elegendő olvasmány, televizió és csupán helyszüke akadályozza meg őket abban, hogy érdekes, változatos tevékenység megszervezésével gondoskodjanak a fiatalok szabadidejének helyes eltöltéséről. Ilyen vonatkozásu iskolabővitési terveik — száz férőhelyes kollégium épitése, étkezde (1970-ig), lehetőséget nyujt számos, ezzel kapcsolatos kérdés megoldására is. Minthogy azonban addig nem várhatnak, a KISZ szervezet feladata, hogy már most napirendre tüzze ezt a kérdést.

Cz. M.

Beszéljünk a munkásegyetemekről

(Folytatás az első oldalról)

A tanácskozáson nyiltan szó esett
ól, miért volt egyes helyeken
inge a látogatottság. Beigazolód-
t, hogy ez nem az érdeklődés hi-
ának tulajdonitható, hanem a
rvezésnek. Az emlitett jelenség
yanis ott fordult elő, ahol a hall-
ság többségét különböző más
atási formák és beosztások aka-
yozták abban, hogy rendszere-
résztvegyen a tanfolyamokon.

z országos nulságokat

Helyi Szakszervezeti Tanács, va-
mint a vállalati szakszervezeti bi-
tságok most, az uj tanévre való
készületek során már részben al-
mazták, illetve a későbbiek fo-
mán ültetik majd gyakorlatba.
A beiratkozásnál nagy körülte-
téssel foglalkoztak a jelentke-
kkel, hogy elkerülhető legyen a
osztási tulzsufoltságból eredő gát-
körülmény. Különben a mult esz-
dei munka elemzésekor váro-
ikból követendő példának emli-
ték a December 30 üzem szak-
rvezeti bizottságát a jó szervezé-
t és a Teba gyárét a minta-lec-
kért.

Fontos követelmény a megfelelő
adó gárda kiválasztása. A szak-
rvezeti szervek, a városi néptá-
cs művelődés- és művészetügyi
ottságával, valamint az üzemek-
n a mérnökök és technikusok bi-
tságával közösen megkezdték a
torok kiválogatását a legjobb
készültségű tanárok, mérnökök
más szakemberek közül. A jövő-
vonatkozóan igen lényeges az is,
gy az előadókat ne cseréljessék,
gyék lehetővé számukra az okta-
munka folytonosságát. Ezáltal
zelebbről megismerhetik hallga-
ikat, azok szellemi és műveltségi
ottságait, ami nyilvánvalóan
egkönnyiti az uj ismeretanyag ha-
convabb átadását.

A tudás maradandó gazdagitását
olgálja az is, hogy az 1966/67-es
év előkészitésekor figyelembe
tték az „egyetemisták" óhaját és
csak e széleskörü „közvéleménykutatás" után került sor a tematika összeállitására.

Külön fejezetet érdemel

a leckék tartalma. Szakmai és ideológiai szempontból egyaránt sokoldaluan dokumentáltaknak kell lenniök. Ugyelni kell arra, hogy az illető területen az uj ismeretanyag (legyen az gazdasági, kulturális vagy tudományos) szervesen kapcsolódjék a IX. pártkongresszuson kidolgozott irányelvekhez és a belőlük eredő feladatokhoz. Csakis igy biztositható, hogy a munkásegyetemek valóban az életre neveljenek, utmutatást nyujtsanak napjaink jelentős és időszerü kérdéseiben.

Az eredményesség megköveteli egyéb kritériumok figyelembevételét is. A tanterv elkészitésénél tartsák szem előtt a résztvevők összetételét, kor és nem szerint. Ajánlatos a fokozatosság elvét alkalmazni a leckék sorrendjében, az egyszerütől haladva a bonyolult, az összetett felé. És végül szeretnénk emlékeztetni bizonyos kérdések megvitatásának hasznosságára. Nem árt tehát, ha időközönként a lektorok tapasztalatcserét tartanak, amelyen megbeszélik előadói tevékenységük fontosabb problémáit, az észlelt jelenségeket, a felmerülő nehézségeket.

A Helyi Szakszervezeti Tanács végrehajtó bürója a már emlitett fővárosi értekezlet tanulságának alapján késziti elő az aradi munkásegyetemek tevékenységét. Irányitására a vállalati szakszervezeti bizottságok körültekintéssel foglalkoztak a beiratkozással, a tematika összeállitásával, a továbbiak során pedig gondoskodnak majd arról, hogy széleskörü szervezéssel hozzák az érdeklődők tudomására az egyetem tanfolyamait, az előadások helyét és időpontját. Erre a célra felhasználják a rádiósitási állomás adásait, a falujságokat, falragaszokat és pannókat. Legtöbb helyen október közepe táján kerül sor a munkásegyetemek ünnepélyes megnyitójára. Az 1966/67-es tanévben az eddigi négy vállalathoz (Vagongyár, December 30 üzem, Teba, Szerszámgépgyár) egy ujabb csatlakozik, mégpedig a Butorgyár. Valamennyi helyen már kiválasztották a 17 ponthól álló „prospektusból" a hallgatókat leginkább foglalkoztató kérdéscsoportot. Igy például a December 30 üzemben a következő tanfolyamok működnek majd: Románia Szocialista Köztársaság törvénykezése; Gazdasági ismeretek; Képek a haza történelméből; Országunk fizikai földrajza. A Szerszámgépgyárban három tanfolyamon kezdődik meg az oktatás (A világ ma; Országunk fizikai földrajza; Müszaki tudományok).

A körültekintő előkészületek, a hallgatóság növekvő és helyes irányu érdeklődése biztositék arra, hogy a munkásegyetemek az uj tanévben még inkább eleget tesznek a követelményeknek. Eredményes munkát kivánunk diákoknak és előadóknak!

A tűzifa-szelvények kiosztásáról

A közönség tudomására hozzuk, hogy az 1967/68-as évre érvényes tüzifa-szelvények kiosztását az alább megjelölt központokban végzik, a meghatározott sorrendben, 7 és 17 óra között.

1. SZAMU KÖZPONT, Ujarad, „Muresel" mezőgazdasági pont. **Október 1-én:** Titan, Trompetei, Troiei, **október 3-án:** C. Turzii, Prislop, **október 4-én:** Viilor, Cimpul Lebedei.

2. SZAMU KÖZPONT, Ujarad, Fructexport iroda, Schmeltzer utca. **Október 1-én:** Tulnic, Vîntului, **október 3-én** Zimbrului, Brîndusei.

3. SZAMU KÖZPONT, Mosóczytelep, Petru Rares utca 2. szám. **Október 1-én:** Moga Veovod 49-től végig, Ineului 1—16 számig. **Október 3-án:** Ineului 17-től végig, **október 4-én:** Mărtisor, Milcov, **október 5-én:** Mierlei, **október 6-án:** Neculce, Necula V., Negruzzi C., Orient. **október 7-én:** Odobescu A., Oradea, Pelicanului, Pescarilor, Partizanilor, **október 8-án** Pipos Petru, Privighetoarei, **október 10-én:** Penes Curcanul.

4. SZAMU KÖZPONT, Mikelaka „Muresul" mtsz. **Október 1-én:** Severin, Sunătoarei, Siriei, Trifoiului, Viorelelor, **október 3-án:** Voinicilor, **október 4-én:** Vrancei, **október 5-én:** Zefir, **október 6-án:** Zoe.

5. SZAMU KÖZPONT, pernyávai kulturotthon. **Október 1-én:** Gheorghe Doja 87—116 számig; **október 3-án:** Gheorghe Doja 117—142 számig; **október 4-én:** Gheorghe Doja 143—164 számig; **október 5-én:** Gheorghe Doja 165—197 számig; **október 6-án:** Gheorghe Doja 198-tól végig; **október 7-én:** G. Dimitrov 1—20 számig; **október 8-án:** G. Dimitrov 21—40 számig; **október 10-én:** G. Dimitrov 41—64 számig.

6. SZAMU KÖZPONT, gáji kulturotthon. **Október 1-én:** Munteniei, Mimozei, Meşter Manole; **október 3-án:** Marnei, Macedoniei, Maramures, Mircea Vodă; **október 4-én:** Petru Maior; **október 5-én:** Măgurei, 8 Martie, Negoi, Nufăr, Nădejde I., Nouă; **október 6-án:** Năsăud, Oltului, Orfeu, Olteniei; **október 7-én:** Orizontului, Anton Pan, Prometeu; **október 8-án:** Păcurarilor, Progresului; **október 10-én:** Pajistei, Preda, Spătaru, Retezat.

7. SZAMU KÖZPONT, Victoriei ut 14. szám. **Október 1-én:** Poetului 86-tól végig; **október 3-án:** Porumbescu C., Aprodul Purice; **október 4-én:** Pelinului, Predeal, Paltinului, Rotarilor, Rosiorilor; **október 5-én:** Roman I., Răchitei; **október 6-án:** Scărisoara 1—26 számig; **október 7-én:** Scărisoara 27—65 számig; **október 10-én:** Scărisoara 66-tól végig; **október 10-én:** Secerei.

8. SZAMU KÖZPONT, Armata Poporului utca 37. szám. **Október 1-én:** Lenin körut 11—18 számig; **október 3-án:** Lenin körut 19—30 **október 4-én:** Lenin körut 31-től végig; **október 5-én:** Majakovszkij, Mozart; **október 6-án:** Alecu Russo, Praporgescu; **október 7-én:** Republicii ut 1—8 számig; **október 8-án:** Republicii ut 9—29 számig; **október 10-én:** Republicii ut 30—43 számig.

9. SZAMU KÖZPONT, Postăvarul utca 19. szám. **Október 4-én:** Avram Iancu tér 1—10 számig; **október 5-én:** Avram Iancu tér 11—12 számig; **október 6-án:** Avram Iancu tér 13—15 számig; **október 7-én:** Avram Iancu tér 16-tól végig; **október 8-án:** Anatole France, **október 10-én:** V. Alecsandri.

10. SZAMU KÖZPONT, Postăvarul utca 19. szám. **Október 5-én:** Afinelor, Aviator Sava, Agriselor, Bistriței, **október 6-án:** Bîrsei, Cernei 1—7 számig; **október 7-én:** Cernei 8-tól végig, Călugăreni, Constanța Hodos; **október 8-án** Cozia 1—13 számig; **október 10-én:** Cozia 14-től végig, Ecaterina Teodoroiu.

Magas kitüntetések átnyújtása az Államtanácsnál

(Folytatás az 1. oldalról)

Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának centenáriumi napjai — a román tudomány és kultura igazi nemzeti ünnepe — alkalmat nyujtottak a tudományos mozgalomnak arra, hogy számba vegye hazánk tudományos és kulturális fejlődésének kiemelkedő szakaszait és eseményeit — mondotta a szónok. Ugyanakkor lehetőségünk nyilt, hogy egy pillantást vessünk a jövőbe, s áttekintsük azokat a nagy célokat, amelyeket országunk rohamos fejlődése a szocializmus és a kommunizmus utján a tudomány és a kultura elé állit.

A tudományos dolgozóknak és a kutatóknak az utóbbi időszakban elért sikerei, az a törekvésük, hogy egyre magasabb szinvonalra emeljék a romániai tudományos tevékenységet és az ország gazdasági, szociális és kulturális fejlődésének szolgálatába állitsák ennek gyümölcseit, kifejezésre juttatja a tudományos és kulturális dolgozók ragaszkodását a Román Kommunista Párt, az egész nép ügye iránt. Arról tanuskodik ez, hogy a tudományos és kulturális dolgozók eltökélt szándéka fokozni tevékenységüket s a román nép anyagi és szellemi élete további gazdagitásának alkotó elemévé tenni tudományos alkotómunkájukat.

A Tudományos Érdem és a Kulturális Érdem rendjelek és érmek létesitése aláhuzza a tudományos és kulturális tevékenység jelentőségét szocialista társadalmunkban, pártunk és államunk megbecsülését az intellektuális alkotómunka iránt, a tudomány és a kultura müvelőinek ama fáradozása iránt, hogy továbbfejlesszék az elődök hagyományait, fokozzák a tudomány közremüködését a haza társadalmi-gazdasági épitésében, amelyet sikeresen valósit meg a Román Kommunista Párt vezette egész nép.

Pártunk Központi Bizottsága, az Államtanács és a kormány, értékelve a tudományos és kulturális dolgozók közremüködését az ország gazdasági és kulturális fejlődésében, a tudományos megismerés nemzeti és egyetemes kincsestárának gazdagitásához való hozzájárulásukat, a müalkotásokban tanusitott müvészetet, elhatározta, hogy kitüntet ismert tudományos és kulturális dolgozókat, a tevékenység minden területén müködő értékes kutatókat.

Chivu Stoica elvtárs befejezésül ezeket mondotta: Meggyőződésem, hogy Önök, az ország összes tudományos és kulturális dolgozóival együtt, az Akadémia tudományos egységeinek, a minisztériumi intézeteknek, az üzemeknek a kutatóival az egyetemi tanerőkkel együtt magasabb fokra emelik a hazai tudományt és kulturát, teljes mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy a román tudományos és kulturális alkotómunka a minden téren történő haladásnak, szocialista hazánk és nemzetünk felvirágoztatásának erős tényezője legyen.

A kitüntetettek nevében felszólaltak: Miron Nicolescu akadémikus, Zaharia Stancu akadémikus, dr. Ion Stefănescu mérnök, egyetemi előadótanár és Theodor Burghele akadémikus. Valamennyien köszönetet mondottak a nagyrabecsülésért és hangsulyozták, hogy országunkban megbecsülésben és tiszteletben részesülnek a tudományos és kulturális dolgozók a Román Kommunista Párt vezetősége részéről, élén Nicolae Ceaușescu elvtárssal. A felszólalók, a tudomány és a kultura összes müvelői gondolatainak és érzelmeinek adva hangot, biztositották a párt- és államvezetőséget, hogy a magas jutalmazás öröme, az alkotómunka kedvező légköre ujabb erőteljes lendületet ad a tudományos és kulturális tevékenységnek, hogy ez az ország sokoldalu haladásának egyre jelentősebb tényezőjévé váljék, hazánk és a román nép javára és felvirágzására.

★

Az államtanács törvényerejü rendeleteivel az ország több mint 400 tudományos és kulturális dolgozóját a Tudományos Érdem, illetve a Kulturális Érdem éremmel tüntették ki.

Városi labdarúgó bajnokság

A felnöttek városi labdarugó bajnokságának eredményei: **Muresul — Indagrara 2:0 (0:0),** vezette Dupta Nicolae. **Muresul:** Scentovici Zaharia, Alexandrescu, Naghias, Rosu, Gheorghiță, Nicolae, Lupu, Borțea, Aparaschiv, Socaci. **Ind agrara:** Cătană — Huț, Dóka, Vlaiu, Dulcean, Reisz, Mészáros, Selejan, Juhász, Mărcus, Tóth, Góllövők: Borțea és Lupu. **UTA (fonoda) — Foresta (elhalasztva). Fierarul — Libertatea 1:2 (0:1),** vezette Măcean Mircea. Góllövők: Popa, Secheres, illetve Iulian. **Motorul — FZ 3:0** (játék nélkül). **Progresul — Strungul 0:5 (0:2),** vezette Dumitrică Radu. **Valdimirescu — Refacerea 1:4 (1:2),** vezette Gehl Doina. A mérkőzésvezető kiállitotta Marconi Iont (Refacerea) és Tonța Ioant (Vladimirescu) sportszerütlen magatartásukért.

Rajoni labdarúgó bajnokság

A felnöttek rajoni labdarugó bajnokságának első csoportjában a vasárnapi forduló során a következő eredmények születtek: **Kisiratos — Alunis 3:0 (3:0),** vezette Dumitrică Radu. Góllövők: Faragó, Antal és Szellelki. **Mácsa — Kürtös 0:3 (0:2),** vezette Haász Márton. **Fenlak — Világos 3:0 (2:0),** vezette Mărincas Ludovic. **Szépfalu — Kispereg 3:0** (játék nélkül). **Nagylak — Majlát 5:0 (3:0),** vezette Onescu Ioan. Kiállitva Szőke Elemér sorozatos sportszerütlen viselkedéséért. (A mérkőzés eredményét a rajoni labdarugó bizottság még nem érvényesitette). **Iratos — Pankota 1:3 (0:1),** vezette Szabó Mihály.

A vasárnapi forduló után a táblázat állása:

1. Pankota	5	4	1	0	15: 2	9
2. Fenlak	5	4	0	1	14: 4	8
3. Kürtös	5	3	2	0	10: 3	8
4. Majlát	4	3	0	1	11: 9	6
5. Nagylak	4	2	1	1	5: 3	5
6. Szépfalu	5	2	1	2	7: 7	5
7. Alunis	5	2	1	2	11:13	5
8. Iratos	5	2	0	3	13:11	4
9. Mácsa	5	1	1	3	11:16	3
10. Kisiratos	5	1	0	4	5:11	2
11. Világos	5	1	0	4	4:15	2
12. Kispereg	5	0	1	4	2:14	1

(A táblázatban nem szerepel a Nagylak — Majlát mérkőzés eredménye).

Ifjusági eredmények: **Szépfalu — Kispereg 4:1, Fenlak — Világos 2:2, Iratos — Pankota 2:0, Nagylak — Majlát 3:0, Mácsa — Kürtös 0:2, Kisiratos — Alunis 2:1.**

A második csoport eredményei: **Vinga — Orczifalva 4:2, Zádorlak Szentpál 9:0, Székesut — Sajtény 0:2, Munár — Zimánd 8:1.**

Könyvesbolt

„Despre morala comunistă"

A fiatalság az első elhatározások, első nagy felelősség kora. Ezekben az években kristályosodik ki ifjakban az ideológiai, politikai erkölcsi meggyőzés az életről, a környezetünkben élő emberekről alakított felfogás. Ez az a kor, amikor szakmát, hivatást választanak, amikor tevékeny tagjaivá válnak a társadalomnak s erejükhöz, tudásukhoz mérten igyekeznek teljesiteni a rájuk háruló feladatokat. És az az első szerelem, a megkomolyodás, a felnőtté érés, a családalapitás kora. Mindez hány és hány megválaszolásra váró kérdést vet fel!

Érthető, hogy ilyenkor a fiatalok kozott érdeklődéssel fordulnak a különböző társadalmi, etikai problémák felé, pontos, kimeritő válaszok után kutatva. A Politikai Könyvkiadó gondozásában nemrég megjelent „Despre morala comunistă" („A kommunista erkölcsről") cimü könyv éppen ezekre a kérdésekre igyekszik feleletet adni, szóvá tenni, az életből meritett példákat felsorakoztató, változatos, olvasmányos anyag feldolgozásával. A fiatalok nagy tömegeihez szól ez az érdekes, hasznos könyv, amelyet ajánlunk minden ifju olvasónak.

Egyike a legérdekfeszitőbb fejezeteknek: a „Tovărășie, prietenie, dragoste" (Elvtársiasság, barátság, szerelem), amely megvilágitja, hogyan jelennek meg és hogyan fejlődnek a mi szocialista társadalmunkban ezek a nagyszerü emberi érzések. Hasonlóan sok érdekességet igér — és ugyanakkor hasznos tanulságokkal, tudnivalókkal is szolgál — a „Gînduri despre morală" (Gondolatok az erkölcsről) cimü fejezet, amely konkrét példákkal támasztja alá állitásait.

Mégegyszer hangsulyozzuk: igen hasznos, érdekes olvasmány. Fel lehet használni KISZ-alapszervezeti közgyüléseken, helyi példákkal illusztrálva, vitaindító anyagként. Minden bizonnyal a várt hatás nem marad el: felkelti azoknak az érdeklődését, akikről és akikhez szól.

Truța Horia,
a rajoni KISZ-bizottság titkára

200 főiskolai tankönyv

A Pedagógiai és Tankönyvkiadó 200 főiskolai tankönyvet készitett elő az 1966—1967-es tanévre. A legfontosabbak közül megemlitjük a statisztikai-matematikai tanfolyamot, amely jó szolgálatokat tud tenni mind a szaktanszékek diákjainak, mind a doktorátusra készülőknek, valamint azoknak a közgazdászoknak, orvosoknak és mérnököknek, akik statisztikai-matematikai módszereket alkalmaznak tudományos kutatómunkájukban. Kiadtak továbbá különböző munkákat a hidraulika, a kőolajtermékek szállitása, a nyersolajfeldolgozási folyamatok és készülékek, a réteges fatermékek előállitásához szükséges felszerelés és technológia terén, valamint az egyetemi és orvosi oktatáshoz szükséges különböző tankönyveket. Ilyenek: Egyetemes színháztörténet, Románia középkori története, Etiziológia. A képzőművészeti, színház- és filmművészeti intézetek tanszékeinek kérésére először dolgoztak ki országunkban angol nyelvkönyvet a felsőfoku müvészeti oktatás számára.

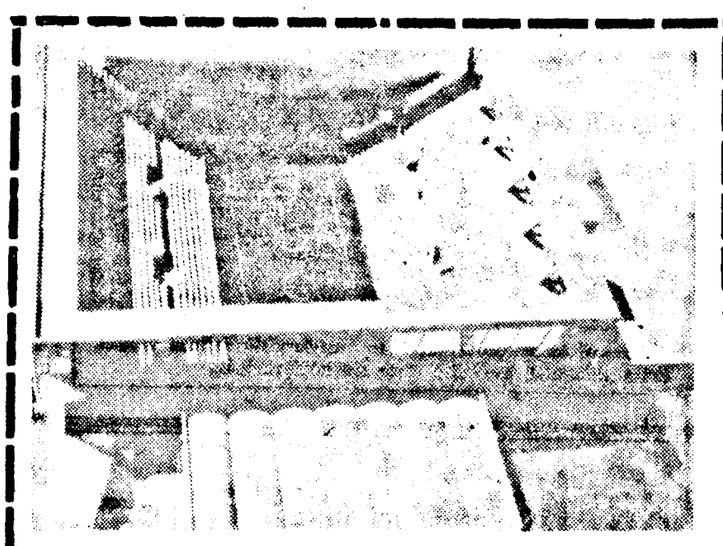

Az uj kolozsvári sportcsarnok.

Október 1-én kezdődik a női kosárlabda Európa-bajnokság. Kontinensünk legjobb női kosarazói ezuttal hazánkban adtak egymásnak találkozót. A résztvevő csapatokat két csoportba osztotta a rendező bizottság és ezek Szebenben és Kolozsváron selejtező mérkőzéseket vivnak. A helyezéseket eldöntő összecsapásokat október 7-től Kolozsváron tartják az ujonnan felavatott sportcsarnokban.

A kolozsvári csoport rendező bizottságának élén Sárossy Elemér, a Kolozsvár tartományi TSU alelnöke áll. Az ő kezében futnak össze ennek a rangos nemzetközi viadalnak lebonyolitási, szervezési szálai. Sárossy Elemér (többszörös országos kosárlabda játékos és évekig a férfi válogatott edzője volt) elmondotta, hogy az uj sportcsarnok egyedülálló a maga nemében egész Délkelet Európában. A sportcsarnok csak egyik létesitménye annak a hatalmas sportkomplexumnak, amelyet az utóbbi néhány év alatt Kolozsváron felépitettek. A teremben mintegy 2700 néző számára van üllőhely s a légkondicionáló készülékek, a teljes technikai apparátus, az elektromos eredmény és időjelző táblák, a kényelmes öltözők és fürdők stb. egyaránt kielégitik a legigényesebb nézőket és versenyzőket is. Minden teremsport részére a legideálisabb verseny lehetőségeket biztosit ez az uj sportcsarnok. Mi minden lehetőt megtettünk — fejezte be a neves kosárlabda szakértő —, hogy a X. női kosárlabda EB mérkőzései elsőrangu körülmények között kerüljenek lejátszásra.

Esélyek és lehetőségek

Az összecsapáson ezalkalommal is a legnagyobb eséllyel a Szovjetunió válogatottja indul, mely minden valószinüség szerint megvédi Európa-bajnoki cimét, de a dobogóra jutásért és a további helyezésekért óriási harcot fog vivni a többi csapat. A Szebenben lebonyolitásra kerülő csoport-mérkőzések első két helyezettje — az előzetes szereplés és a reális erőviszonyok szerint. — Bulgária és Csehszlovákia válogatottjai lesznek. A kolozsvári csoport legnagyobb esélyesei a védő szovjet csapat és hazánk válogatottja, de valószinü, hogy mindkét csoportban a többi együttes is mindent megtesz a továbbjutásért.

Hazánk válogatottja eddig hét alkalommal vett részt az Európa-bajnokságokon. A legjobban 1962-ben (Franciaország), 1964-ben (Magyarország) megrendezett összecsapásokon szerepelt: mind kétszer a negyedik helyen végzett (Két évenként rendezik meg az EB-t.) A felkészülést erre a jelentős versenysorozatra válogatottjaink még 1965 decemberében elkezdték Ferencz Zsigmond és Dinescu Constantin edzők, valamint Dr. Eseanu Titus sportorvos irányitása alatt. Ferencz Zsigmond, aki több éve vezeti már legjobb női kosarasaink felkészülését, elmondotta, hogy ezalkalommal a csapat a lehető legnagyobb lelkiismeretességgel készült fel. Az előkészületi mérkőzések során igyekeztek az együtteshez néhány fiatal játékost (Vogel, Horváth és Diaconescu) beépiteni. A lányok nagyon nagy akarással készültek fel és remélik, hogy siker koronázza megfeszitett munkájukat. A kolozsvári edzőtáborban megtekintettük néhány edzésüket és elmondhatjuk, hogy minden elismerést és tiszteletet megérdemelnek ezek a lányok — olyan nagy intenzitásu edzéseket végeztek. Ha az elvégzett munka és a lelkiismeretes felkészülés szerint osztanák az EB érmeket — lányaink biztos dobogóra jutnának.

Hazánk színeit a szombaton kezdődő összecsapásokon a következő tizenkét kosarazó fogja képviselni: Anca Racovită (csapatkapitány), Viorica Niculescu, Hanelore Spiridon, Dorina Suliman, Octavia Simon, Vogel Katalin, Elena Ivanovici, Cornelia Gheorghe, Sanda Dumitrescu, Pruncuné Simon Margit, Bogdana Diaconescu és Horváth Ildikó. A csapat erősségei Anca Racovită, Cornelia Gheorghe, Viorica Niculescu és Vogel Katalin. A szakvezetők elmondották, hogy a csapat nagy erénye a kollektiv összjáték, a gyors ellentámadás vezetés, az aktiv védekezés, az erőtelies palánk alá való betörés és a kitünő csapatszellem. Sajnos — mondták —, a palánkról lepattanó labdák megszerzésében elég nagy hátrányba kerülünk más csapatokkal szemben. Lányaink átlag magassága mindössze 175 centiméter. Mégis bizunk technikai-taktikai és harci képességeikben és a csapatot a dobogó valamelyik fokára várjuk.

Mi is szivből reméljük, hogy sikerül válogatottunknak az erős nemzetközi mezőnyben előbbre lépnie a hivatalos ranglistán és a záró eredmény-hirdetéskor az első három helyezett között ott lesznek a mieink is.

Oroszhegyi Károly

A politikai munka hatékonysága — a gazdasági eredmények tükrében

(Folytatás az első oldalról)

Andrei Nicolae, a pártalapszervezet titkára, aki egyben a mtsz állattenyésztéssel foglalkozó alelnöke is, határozottan mondotta:

— Nekünk, párttagoknak kötelességünk gondoskodni arról, hogy a munka — ahogy mondani szokás — ugy menjen „mint a karikacsapás!"

Megállapitásunk szerint itt igy is történik. Bármennyire is szeretnénk mellőzni a számok felsorolását, azok nélkül lehetetlen bemutatnunk az alunisi állattenyésztők sikereit.

Az egész évi fejési átlagot például október 1-ig teljesitik. Ez azt jelenti, hogy év végéig 15 000 liter tejet adhatnak át előirányzaton felül az ICIL-nek. A sertéshizlalásra és átadásra vonatkozó szerződésekből rájuk háruló kötelezettségeknek is példásan eleget tettek. Idén összesen 310 hizott sertés átadására kötöttek szerződést. Ezzel szemben már eddig 328 darabot adtak át s előreláthatóan év végéig még 20 darabot szállitanak le. Az egész évre tervezett egy millió lej jövedelemből ezideig már 850 000 lejt biztositott az állattenyésztés.

S most néhány szót az emberekről. A telepen 45 hozzáértő, munkaszerető ember dolgozik. Néhány évvel ezelőtt az állandó munkaerőhullámzás elkerülése céljából bevezették azt a módszert, hogy egy évre szóló szerződést kötöttek az állattenyésztésben dolgozó emberekkel. Amint azt több állatgondozó is mondotta, most már nem annyira a szerződés, hanem az egyre jobb munkafeltételek, a megbecsülés, s nem utolsó sorban az eredményekkel arányos javadalmazás köti őket ide.

Az alapszervezet, pontosabban az itt tevékenykedő pártcsoport munkáját dicséri az a tény, hogy minden hónapban a telep összes dolgozóival termelési értekezletet tartanak, s megbeszélik a soronlévő feladatokat. Az alapszervezet gondoskodik arról, hogy a vezetőtanács haladéktalanul valóra váltsa azokat a javaslatokat, amelyek elősegitik a még jobb eredmények elérését.

Sasu Ioan, Petrisor Lucretia, Indrei Veronica és a többi dolgozó kommunista példamutató tevékenységet fejt ki.

Ugy véljük, a felsorolt tények eléggé meggyőzően tükrözik az alunisi pátszervezet jó munkáját.

Mi a helyzet a szépfalusiaknál?

Mint előljáróban emlitettük, ebben az egységben sok még a hiányosság. Igazságtalanok lennénk viszont, ha elhallgatnánk eredményeiket. Pozitivumnak számit, hogy az állatállomány számára megfelelő szálláshelyeket biztositottak, takarmányban sem volt és nincs is hiány. Az állattenyésztő-telep közvetlenül a község szélén huzódik meg, ami szintén megkönnyiti az itt dolgozók munkáját. Az állomány jóval kisebb, mint a szomszédos mtsz-ben, ami azt jelenti, hogy lényegesen könnyebb a vezető-tanács dolga.

És mégis... A tervezett jövedelemnek eddig csak mintegy 60 százalékát valósitották meg. S nem is lehet másként, hiszen a közelmultban még igen alacsony volt a tejhozam, a sertéshizlalásnál is magas volt az önköltség. Elég, ha csak azt emlitjük meg, hogy a tervezett 5—6 takarmányegység felhasználása helyett 11-et forditottak egy kilogramm sulygyarapodás eléréséhez. Az állományban még mindig számos olyan fejőstehén létezik, melynek napi tejhozama alig éri el a 2—3 litert. Jogosan merül fel a kérdés: kifizetődő-e az ilyen állattartás. A válasz csak az lehet, hogy nem.

De nézzük csak, mi is okozza a lemaradást? Mindenek előtt az, hogy mind a szarvasmarha, mind a sertésállomány összetétele nem megfelelő. Elhanyagolták az állatok kiválasztását, s most aztán ráfizetéssel etetik a sok kishozamu állatot. Természetesen a hibát az emberekben kell keresnünk. Itt igen kevés az olyan állatgondozó, aki „megöregszik" ezen a részlegen. Gyakran váltakoznak s mondjuk ki: fegyelmezetlenek is az itt dolgozó emberek. Mivel tudják, hogy kevés olyan szövetkezeti tag akad, aki vállalná az itteni munkát, sok mindent megengednek maguknak. Akkor hagyják el munka helyüket, amikor arra kedvük támad, nem tartják tiszteletben az istállóprogramot, pazarolják a takarmányt, nem ügyelnek a tisztaságra, az állatok egészségére. Az itt dolgozó 5 kommunista tevékenysége sem kielégitő. Semmiképpen sem érthetünk egyet Tonta Arsenie, Bulea Nicu és a többi párttag felfogásával, melyszerint: én jól végzem munkámat, a többi pedig nem érdekel. Az alapszervezet sem sokat tesz a helyzet javitása érdekében. A pártcsoport tagjai csak néha-néha ülnek össze megbeszélni a teendőket, de ilyenkor is a vezető-tanács nemigen veszi figyelembe javaslataikat. Hiányosságnak számit az is, hogy bár az alapszervezet 56 párttagot számlál, az állattenyésztési telepen — ezen az igen fontos gazdasági területen — mindössze öt kommunista dolgozik.

Lehet, hogy Banciu Octavian, a pártcsoport szervezője tudja, mi ellenben igazán nem tudjuk, miről fog beszámolni a rövidesen sorrakerülő választáson. Parta Aurel, az alapszervezet titkára is keveset foglalkozott az állattenyésztésben lévő hibák felszámolásával.

★

Joggal mondjuk, hogy a gazdasági sikerek alapja a politikai munka. Ezt bizonyitja az általunk meglátogatott két mtsz-ben szerzett tapasztalat is.

Valóban, számtalan tény megmutatta: az alunisi mtsz alapszervezete szüntelenül arra törekszik, hogy lépésről-lépésre irányitsa, ellenőrizze és hathatóan támogassa a vezetőtanácsot a felmerülő kérdések megoldásában. Mindez viszont hiányzik Szépfalun. Innen adódik a feladat, hogy a községi pártbizottság a jövőben többet foglalkozzon ezzel az alapszervezettel, hiszen itt a pártmunka minden vonatkozásában sok még a tennivaló.

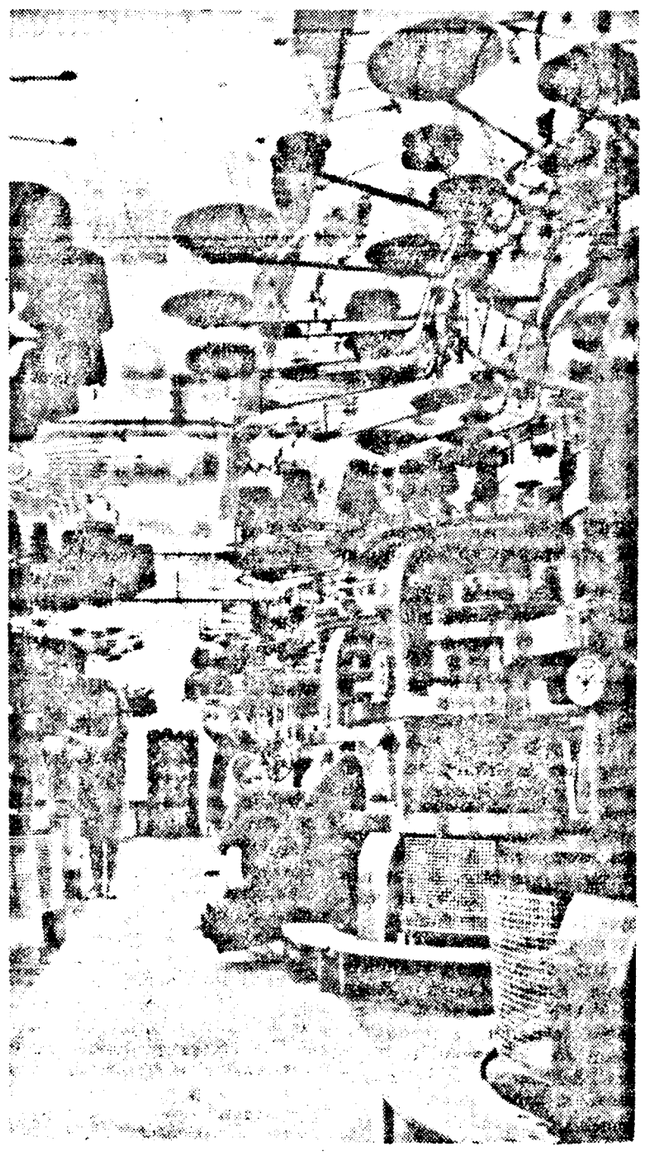

A fővárosi Tînăra Gardă interlock-osztályán nemrég nagyteljesitményü kötőgépeket helyeztek üzembe.

A Kommunista Párt, a Romániai Forradalmi és Demokratikus Mozgalom Történelmi Múzeuma részéről

A Kommunista Párt, a Romániai Forradalmi és Demokratikus Mozgalom Történelmi Muzeuma felkéri mindazokat, akiknek az 1940—1944-es években lágerekben fogva tartottak, tevékenységére vonatkozó dokumentumok, levelek, fényképek és tárgyak vannak birtokukban, hogy vegyék fel a kapcsolatot a muzeum vezetőségével, Kiseleff sugárut 3. szám alatt — Bukarest, 30 Decembrie rajon.

Levesesláda

■ MORAR LUCIA Fierarul gyári levelezőnk irásában hangsulyozza: Vállalatunk termelési eredményei nagyrészt annak is tulajdonithatók, hogy a dolgozók lelkesedéssel járulnak hozzá a belső tartalékok feltárásához és a munka termelékenységének növeléséhez. Igy például az utóbbi időben a 3. számu zsanér részlegen két sajtológépen 25 százalékkal növelték a termelékenységet, ami lehetővé teszi, hogy a jövőben tervfeladataikat még gyorsabban és jobb minőségben végezzék.

■ DOBREA PETRU levelezőnk A váltás veteránja cimmel beszámol arról, hogy a December 30 gyár 1. számu automata szövődéje B-váltásában Fodor Ferenc mester milyen hozzáértéssel, ügyszeretettel végzi munkáját. Harmincnyolc éve tevékenykedik e munkakörben, azóta számos szövőt, segédmestert tanitott a „takács mesterség" csinjára-binjára. Éppen ezért bárkit megkérdezünk a részlegen, mindenki elismeréssel beszél Fodor Ferenc mesterről. Szivesen teljesiti a rábizott feladatokat s nincs olyan kérdés, vagy kérés, amelyet visszautasitana, bárki is forduljon hozzá.

■ NAGY MARGIT, ARAD. Erről is beszélni kell cimü irását konkrét adatok hiányában nem közöltük. A helyzet valóban az, hogy élni jó, élni szép, ha van miért, kiért. És ma mindenkinek van miért és kiért élnie uj társadalmunk épitésében. Mint levelében irja, sajnos, még vannak olyanok, akik a részegség „sportját" üzve megbotránkoztatják a közönséget. Fájdalmat okoznak hozzátartozóiknak, családtagjaiknak. Ezek ellen közösen kell fellépni. A társadalmi szervezetek feladata, hogy a munkahelyeken neveljék őket, hogy minél előbb felhagyjanak e káros „sporttal", amely csorbát ejt becsületükön.

RÁDIÓ

Csütörtök, szeptember 29.

BUKAREST I.

5 Hirek. 5.06 Reggeli zenés müsor. Közben: 5.15 Torna. 5.30 Falurádió. 6 Hirek. 6.30 Hirdetések, muzsika. 6.40 Müsorismertetés. 6.45 Vidáman köszönt a pionir. 7 Hirek. 7.15 Népdalok és népi táncok. 7.30 Könnyüzene. 8 Sajtószemle. 8.08 Dalok. 8.30 Kedvelt dallamok. 9.30 Orvosi tanácsok. 9.35 Népi táncok. 9.45 Rameau: Concert trio nr. 2. 10 Hirek. 10.08 Emil Lenescu: Gyermekdalok. 10.15 Népizene. 10.30 Tudni akarom (Ismétlés). 10.55 A kolozsvári állami magyar Opera szólistái. 11.20 Könyvismertető. 11.35 Könnyüzene. 11.45 Népdalok. 12 Hirek. időjárásjelentés. 12.07 Müsorismertetés. 12.10 Operettáriák. 12.20 Könnyüzene. 13.30 Itt Iasi! 12.50 Paganini: Concerto nr. 4. 13.20 Könnyüzene. 13.30 Népdalok a hallgatók kérésére. 14 Hirek. 14.08 Esztrád album. 14.40 Operett kettősök. 14.50 Vizállásjelentés. 15 Erdélyi népdalok. 15.20 Hirdetések, reklámok. 15.30 Zenei kaleidoszkóp. 16 Hirek. 16.15 Könnyüzene. 16.30 Felolvasás. 16.40 Rossini hangverseny. 17.15 Rádió egyetem. 17.25 A Rádió-Televizió kórusa. 17.40 Theodor Rogalski: Szvit hegedüre és zongorára. 17.48 Fiatal könnyüzenei előadók. 18 Hirek. 18.05 A Föld körül. 18.15 Egy dal hozzád. 18.40 Ipari adás. 19 Ifjusági est. 20 Esti rádióujság. 20.30 Román melódia hangverseny. 21.05 Mitoszok és legendák. 21.25 Könnyüzene. 22 Hirek. 22.20 Könnyüzene. 22.30 A hét müvésze: Maria Fotino. 23.04 Könnyüzene. 23.52 Hirek.

BUKAREST II.

7.30 Hirek. 7.45 Részletek Lehár: Luxemburg grófja cimü operettjéből. 7.55 Melódia staféta. 8.10 Müsorismertetés. 8.15 Nótacsokor. 8.30 Zeng a dal. 9 Hirek. 9.03 Szimfonikus poémák. 9.40 Hét melódia. 10 Operakórusok. 10.15 Az Akadémia centenáriuma. 10.30 Hárfa müsor. 10.45 Szépek dalaink. 11 Hirek. 11.07 A keringő varázsa. 11.30 Dvorak: Kvartett. 11.54 A Hadsereg müvészegyüttesének müsora. 12.10 Ujságok, ujságirók, vélemények. 12.25 Massanet: Manon cimü operájából. 12.45 Hangszerszólók. 13 Hirek. 13.05 Müsorismertetés. 13.08 Lucia Roic operettáriákat ad elő. 13.20 Fuvószene. 13.30 Dalmagazin. 14 Folklór müsor. 14.30 Déli hangverseny. 15 Hirek. 15.10 Könnyüzene. 15.30 Mese müsor. 16 Opera részletek. 16.15 Orvosi tanácsok. 16.20 Népi muzsika. 16.30 Dallamok. 17 Hirek. 17.15 Dalok és táncok. 17.30 Mezzetti. Preludium. 17.40 Irodalmi amfiteátrum. 18 Könnyüzene. 18.15 Hirdetések, reklámok, muzsika. 18.35 Népzenei előadók. 19 Hirek. 19.05 Hangszerszólók. 19.18 Könnyüzene. 19.30 Népdalok. 20 Évadnyitás. A Rádió-Televizió szimfonikus zenekarának hangversenye. A szünetben hirek. Irodalmi adás. 22 Könnyüzene. 22.30 Irodalmi pillanat. 22.35 Könnyüzene. 23 Hirek, sport. 23.10 Részletek Paul Constantinescu: „Pană Lesnea Rusalim". 23.40 Szép éji dallamok. 0.52 Hirek.

Nyilvános tervezési versenypályázat

Az Épitésügyi, Müépitészeti és Városrendezési Állami Bizottság korlátlan részvételü tervezési versenypályázatot rendez „Szociális-kulturális és szolgáltatási épületcsoport a Iasi-i Tătărasi negyedben" témakörrel.

A következő dijakat és dicsérő okleveleket fogják kiosztani:

— I. dij	20 000 lej
— Két II. dij, egyenként	15 000 lej
— Két III. dij, egyenként	10 000 lej
— Három dicsérő oklevél, egyenként	5 000 lej

A terveket 1966. XII. 31-én 12 óráig kell beadni az EMVAB-hoz.

A programtéma átvehető az EMVAB, a Müépitészek Szövetsége, az ISCAS, az IPCT, az IPB és a DSAPC székházában.

Mélyreható elemzés

Az elmult napokban a Vörös Trikó gyár pártbizottsága bővitett gyülést tartott, amelyre meghivták az alapszervezeti titkárokat, részlegvezetőket, mestereket, a KISZ szervezetek titkárait, valamint az üzem müszaki-ügyviteli vezetőségét. Napirenden egyetlen kérdés megvitatása szerepelt éspedig az, hogy miként vált be a közelmultban bevezetett bérezési módszer, melynek értelmében a dolgozókat az általuk előállitott termékek mennyisége és minősége szerint javadalmazzák. Farkas Márton elvtárs, a gyár igazgatója jelentésben utalt arra, hogy az Interlock-kötszövő részlegen kielégitő eredmények születtek e módszer bevezetése nyomán. Megmutatkozik ez főleg abban, hogy számottevően javult az itt gyártott termékek minősége.

Az uj bérezési rendszer alapját a következő főbb szempontok képezik: az egyéni akkord módszerét alkalmazva minden dolgozó tudása legjavával munkálkodhat azért, hogy csakis kiváló minőségü terméket készitsen: az elvégzett munka után járó bért növeli az a pótlék, amit a minőségi mutató eléréséért kap a dolgozó. Természetes, hogy ez a módszer fokozott figyelmet igényel a minőség ellenőrző szolgálat dolgozóitól is, hiszen ők hivatottak végsőfokon eldönteni: megfelel-e az illető termék a követelményeknek. Az uj bérezési rendszer szükségessé tette azt, hogy az észlelt hibákat rossz pontokkal, a kifogástalan minőségü munkát pedig jó pontokkal jelöljék meg. Ezt a módszert egyébként már sikeresen alkalmazzák a bukaresti kötszövőttáru gyárban, ahol üzemünk egyik munkatársa tapasztalatcserén vett részt. Az emlitett részlegen kikisérletezett módszer azt mutatja, hogy 21 dolgozó jó eredményeket ért el, 13 közepeset, 3 pedig teljesitményének csupán a két harmadát realizálta.

A fenti számok arról tanuskodnak, hogy azok a dolgozók, akik megfelelő szakmai képzettséggel rendelkeznek és teljes egészében kihasználják a munkaidőt, jó eredményeket érnek el a termékek minőségének javitásában, ugyanakkor bérük is növekszik. Azok viszont, akik nem rendelkeznek megfelelő szakmai ismeretekkel s nem is nagyon igyekeznek gyarapitani tudásukat, lemaradnak.

A jövő évre szóló müszaki-szervezési intézkedési terv előirása szerint több alaposztályon kerül bevezetésre ez a bérezési módszer. Az eddigi tapasztalatok alapján már most meg kell tenni a szükséges intéskedéseket annak érdekében, hogy minél több dolgozó érhessen el jó eredményeket. Valamennyi részlegen meg kell erősiteni a minőség ellenőrző szolgálatot, uj ellenőrző asztalokat kell elhelyezni. Tovább kell tanulmányozni a dolgozók egyéni teljesitményének nyomon követését, a mesterek és segédmesterek jutalmazási módszerét, stb.

A gyülésen részt vevő elvtársak mélyrehatóan elemezték a kérdést és számos javaslatot tettek. Megemlitették, hogy tovább kell szilárditani a munkafegyelmet, a mestereknek és segédmestereknek biztositaniok kell a gépek és felszerelések kifogástalan müködését, a technológiai folyamat szigoru betartását. Arra kell törekedni, hogy ne csak a délelőtti, hanem a délutáni és éjjeli váltásban is megfelelő müszaki asszisztenciát biztositsanak. Nehéz lenne most itt felsorolni mindazon értékes javaslatokat, amelyeket Stoinescu Maria, Schmidmeister Miklós, Comsa Nicolae, Farkas Márton és a többiek tettek a termékek minőségének javitása céljából. Az elhangzott javaslatok alapján a pártbizottság, szoros együttműködésben a gyár müszaki vezetőségével, konkrét intézkedési tervet állitottak össze és ebben meghatározták mindazon tennivalókat, melyek biztositják az uj bérezési módszer sikeres bevezetését és elterjesztését.

Filó Maria,
a Vörös Trikó gyár pártbizottságának tagja

TELEVÍZIÓ

CSÜTÖRTÖK

szeptember 29

18.00 — Gyermekeknek.
19.00 — TV-hiradó.
19.20 — TV-aṅkét.
19.50 — Pályakezdés.
20.40 — Az atlétika titkai.
21.30 — Müvészek a képernyőn.
21.45 — Csempészek. (NDK film).
22.45 — TV-hiradó.
22.55 — Időjárásjelentés.

IDŐJÁRÁS

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, szeptember 29-én általában szép, de főleg az éjjeli órákban hüvös idő. Változó mennyiségü felhőzet, valószinüleg eső nélkül. Mérsékelt nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4—10, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 17 és 22 fok között váltakozik. Reggel és este helyi ködképződés.

Várható időjárás szeptember 30-án és október 1-én: továbbra is változó idő felhőátvonulásokkal. A hőmérséklet lassan emelkedik.

Az aradi Tartományi Múzeum

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken 10 és 13, valamint 17 és 20 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot. Hétfőn a muzeum zárva.

Az alábbi osztályok tekinthetők meg: az 1848-as forradalom muzeuma, állandó régészeti kiállitás, Arad környéki néprajzi kiállitás

Az aradi Állami FILHARMÓNIA évadnyitó hangversenye.

Szombaton, október 1-én, este 8 órakor a Kulturpalota Nagytermében tartják az aradi Állami Filharmónia évadnyitó hangversenyét.

Vezényel: **Jan Hugo Huss.**
Közremüködik: **Alexandru Demetriad** zongoramüvész (Bukarest)

Müsoron: **Bach:** I. Brandenburgi verseny. **Brahms:** I. zongoraverseny, **Beethoven:** V. Sors-szimfónia.

Vasárnap, október 2-én, délelőtt 11 órakor ifjusági hangverseny. Bérlők részére az I. számu szelvény érvényes. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál.

FILMEK

MURESUL: Szélhámosok a kolostorban. Kiegészités: Egy nap Tică életéből. (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21.) STUDIO: Iszony. (11, 15, 17, 19, 21.) VEAC NOU: Az élet este 8-kor kezdődik. Kiegészités: Az aranykincs. (11, 14.30, 16.45, 19, 21.) IFJUSÁGI: A Cocody-i getleman. Kiegészités: Geológusok. (11, 16.30, 18.45, 21.) VICTORIA: (Renoválás miatt zárva). PROGRESUL (Ujarad): A Föld kapuinál. Kiegészités: Egyre feljebb. (16, 18, 20, vasárnap 10 órakor matiné.) SOLIDARITATEA (Gáj): Winnetou I. (17, 19, szombaton és vasárnap 15 órakor: Kozsa csinytevései. MIKELAKA: A szárnyas Fifi. Kiegészités: Katyusa. (17, 19. Vasárnap 15 órakor matiné.) CFR (Grădiste): Egy krumpli, két krumpli. Kiegészités: Lecke a végtelenben. (17, 19. Vasárnap 15 órakor matiné.)

VIDÉKI MOZIK MÚSORA:

PÉCSKA: DACIA: Tamás bátya kunyhója.
VICTORIA: Mi történt Baby Jane-nel.
NAGYLAK: Sakk a királynak.
KURTOS: Vasárnap 6-kor.
VILÁGOS: Tempó, Franciaország.
PANKOTA: Weir tanár pere.
VINGA: Lázadás.

Megjelent a korunk 9. száma

A TARTALOMBÓL:

Jancsó Elemér: A százéves Akadémia ☆ **Bányai László:** Szocialista hazafiságunk közös történelmi gyökerei ☆ **Engel Károly:** Cosbuc és Madách ☆ **Kádár János:** A költő és a táj ☆ **George Cosbuc** verseiből és prózájából ☆ **Valter Roman:** Ipari forradalom — „ipari társadalom".

Egy agrármérnök naplójegyzeteiből ☆ Az élő anyag ostroma ☆ Émile Durkheim és a jelenkori szociológia.

Sőni Pál: Április zeneisége ☆ **Szervatiusz Tibor:** Valóság és müvészet.

Egy vidéki liceum problémái ☆ Iskola és orvosa.

Szilágyi Julia: Európa lelkiismérete ☆ **Romain Rolland** kiadatlan naplója.

„Európai nyilatkozat" felé ☆ A hetedik müvészet és a nemzetközi együttműködés ☆ Vietnámi tanulságok

Bakk Elek, Haralamb Culea, Gajzágó Márton, Huszár Andor, Katona Ádám, Máthé Jakab, Nagy Miklós, Martian Niciu, Papp László, Virgil Salvanu, Sándor István, Simon Dezső, Tóth Imre, Váczy Leona, Váló Irén irásai. **Kenéz Ferenc** versei. **Illyés Gyula, Lászlóffy Aladár, Veress Zoltán** Cosbuc-forditásai.

KRONIKA, TÉKA, TALLÓZAS

SÓ-FOLYAMOK

A legujabb térképeken 240 sóhegyet tüntettek fel a román geológusok. Legtöbbjük a Kárpátok láncán kivül helyezkedik el. Jelentős részük csaknem zárt kört alkot az Erdélyi medencében és Máramarosban.

Intézkedések történtek az ország ezen ősrégi kincsének magas foku hasznositására. A sókitermelés az 1950. évi 416 000 tonnáról 1965-ben több mint 2 millió tonnára emelkedett.

Erdekes módon fejlődött a sókitermelés technikája is. Szakembereink uj kitermelési módszereket vezettek be, s ezen a téren is hozzájárultak napjaink parancsoló szükségességének — ésszerüen és magas fokon! — megvalósitásához.

Jó évtizede már, hogy a legnagyobb hazai sófogyasztó a vegyipar. A vegyipar használja fel a belső fogyasztásra szánt sokitermelés több mint 70 százalékát és szódatermékeket, festékipari, müanyagipari alapanyagokat, növényvédő vegyszereket, stb. állit elő belőle. A vegyipar kiváló minőségü egyre értékesebb termékeivel méltán szerzett hirnevet magának. Ugyanakkor bebizonyitotta, hogy igényes fogyasztó. A sóbányákból oldat formájában, mégpedig tömény oldat formájában kéri a nyersanyagot. A természet hatalmas sóhegyeket hozott létre országunk területén, de só-folyóról ugy látszik, megfeledkezett. Jelenleg csupán hegyvidékeinken 2750 sóforrás ismeretes. Egyesek közülük gyógykezelésre is használt kis tavakat is képeznek. Több folyó is ered a sóhegyek környékén, s utközben „mossa" a felszinhez közel található sórétegeket. Nem is lenne nehéz elképzelni a só-folyót.

Minthogy azonban a természet erről nem gondoskodott, igazitani kellett valamit a dolgokon, hogy az értékes ásvány oldat formájában jusson el az iparba. Felvetődött a kérdés: hol lenne előnyősebb feloldani a sókristályokat — mindjárt a föld alatt, vagy a vegyipar retortái közelében? Az első változat további problémája a sóoldat gazdaságos felszinrehozatala volt.

Mint látjuk, a gyakorlatból, az ipari szükségletből született meg a só nedves kitermelésének gondolata, pontosabban az az eszme, hogy a sókristályokat már a lelőhelyen feloldják s akárcsak a kőolajat, szondán emelik a felszinre. Ebből származik a román szakemberek eredeti találmánya. Az uj kitermelési módszer egyszerü és praktikus: megfelelő berendezéssel vizet nyomnak a sóréteg aljába. A viz csövön jut a föld alá, kioldja a sót és egy másik csövön vele együtt visszatér a felszinre. Az igy kiemelt só-oldatot tartályokba gyüjtik, vagy csővezetékeken juttatják a közelben lévő vegyipari üzembe, kombinátba. Itt a szorgos bányászt — a vizet — párologtatással választják el értékes terhétől.

A só-oldatkitermelés müszaki és gazdasági előnyeit a gyakorlat maradéktalanul bebizonyitotta. Az eljárással kiküszöbölték a sóbányászat költséges és munkaigényes müveleteit, a munkatermelékenység hatszorosára növekedett, a kitermelt só tonnánkénti önköltsége 80 százalékkal csökkent. Ezenkivül az uj eljárással kis területen nagy termelő kapacitás összpontositható, hasznosithatók a klasszikus bányászati módszerekkel hozzáférhetetlen mélységben lévő sórétegek is, a kitermelési folyamat pedig állandó. S nem jelentéktelen dolog, hogy az emberi munka sokkal könnyebb, kellemesebb: nem kiván fizikai erőfeszitést, csupán alapos technikai felkészülést, hozzáértést. A sószondák közelében lévő vezérlőtáblától az ember korszerü, automatizált berendezéseket irányit.

Az eljárás előnyeit azonban csak akkor mérhetjük fel igazán, ha országos viszonylatban szemléljük a dolgokat. Gondoljuk csak el, hogy az idén a vegyipari rendeltetésü sószükséglet 90 százalékát oldat formájában, szondákkal termelik ki.

...Ha egyesitenénk az összes sószondák vizét, valóban só-folyam keletkezne, mégpedig óránként körülbelül 120 kilóméternyi hozammal. (Minden köbméter vizben 310 kiló só van feloldva). A sóvizállásjelentés — kialakult szakkifejezés hiányában nevezzük talán igy — adatai szerint a só-folyam hozama a következő években növekedni fog. Egyébként is ujabb mellékfolyói jelentkeztek, mások pedig most vannak születőben. A borzesti-i Vegyipari kombinátot tápláló Tg. Ocna-i sóbányában nemrég helyezték üzembe a negyedik szondát, s igy fedezni tudják a növekvő szükségletet a következő évekre is. Jelenleg 22 kilométer uj sóvezeték épül. Marosujváron, ahol a furóberendezés 1200 méter mélységben még nem ért a sóréteg végére, nemcsak a felszinen, hanem a tárnákban is szondákat szereltek fel. Az utóbbiakkal a közbeeső emeletekre emelik a sóoldatot, majd pedig továbbjutatják a helybeli szódagyárba. S a példákat — természetesen helyi sajátosságokkal — még tovább sorolhatnánk.

Az ötéves terv éveiben a sókitermelő ipar beruházásainak nagy részét a nedves sókitermelési eljárás kiterjesztésére forditják.

Mihai Coruț,
az Agerpres szerkesztője

A NAÜ általános konferenciájának ülésszaka román határozati javaslatot fogadott el

BÉCS. — V. Stăncescu, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az osztrák fővárosban szerdán befejeződött a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség általános konferenciájának évi ülésszaka. A résztvevők megvitatták az ügynökség utóbbi évi tevékenységét, a következő két évi programot, uj tagok felvételét a Kormányzó Tanácsba (az ügynökség ideiglenes vezető szervébe), az 1967. évi költségvetést stb.

A küldöttek behatóan foglalkoztak az atomenergia békés célu felhasználása terén dolgozó káderek képzésével, amely igen jelentős probléma az államok gazdasági és társadalmi fejlődése szempontjából. Egyöntetüen támogatták Románia Szocialista Köztársaság küldöttségének határozati javaslatát, amely ajánlja káderek képzését a nukleáris energia békés célu felhasználására. A határozati javaslat, amelyhez társszerzőként Bulgária, India, Olaszország, Jugoszlávia, Mexikó és az Egyesült Arab Köztársaság küldöttsége is csatlakozott, ajánlja a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, az UNESCO és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet fokozottabb együttműködését a szakemberek és technikusok képzésében. A határozati javaslatot plenáris ülésen egyöntetüen megszavazták.

Dr. Sigvard Eklund, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség vezérigazgatója az ülésszak munkálatait összegezve hangsulyozta a határozati javaslatban felvetett probléma jelentőségét, s megemlitette, hogy az UNESCO-ban és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben is célszerüek volnának hasonló javaslatok.

Az ülésszakon megvitatták az ügynökség tevékenységét az izotópok alkalmazása terén. E tekintetben is érdeklődést keltett Románia Szocialista Köztársaság küldöttségének az az inditványa, hogy a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség fokozza akcióit a rádióizotópok ipari és más irányu felhasználása terén.

A Belgiumi Kommunista Párt KB Politbürójának határozata

BRUSSZEL. (Agerpres).

A Belgiumi Kommunista Párt Központi Bizottságának Politbüró ja határozatot tett közzé a NATO-erők nagyvezérkarának (SHAPE) Chievres-Casteauba való áthelyezésével kapcsolatban

Amint a határozat kiemeli, a belga kormánynak az az elhatározása, hogy helyt ad a NATO követelésének, veszélyes lépés. A határozat különösen hangsulyozza, hogy az USA-val fennálló és a belga sajtóban nemrég leleplezett titkos egyezmények értelmében Belgium veszélyes jellegü kötelezettségeket vállal magára. Az egyezmények előirják, hogy a NATO-parancsnokság övezetében taktikai atomfegyvereket lehet tárolni a belga kormány előzetes megkérdezése nélkül. „Ezek az egyezmények voltaképpen atomraktárrá alakitják át országunkat..." — hangzik a határozat. A Belgiumi KP KB Politbürója felhivja az összes demokratikus és munkásszervezeteket, hogy támogassák a Casteau környéki lakosságnak a NATO-parancsnokság Belgiumba való áthelyezése elleni harcát.

„Megváltoztak az idők..."

WASHINGTON (Agerpres).

A Nemzetközi Valuta Alap évi gyülésén Michael Debré francia pénzügyminiszter diagnosztikálta a nyugatközi valutarendszer betegségét — mutat rá a France Presse. E rendszerben a legfőbb baj abból származik — hangsulyozta Debré —, hogy önkényesen egyetlen nemzeti pénznemet — a dollárt — használják nemzetközi tartalékeszközként, s dollárral szeretnék helyettesiteni az aranyat. A dollár elsőbbsége igazolt volt a multban — folytatta a francia miniszter —, de most „megváltoztak az idők".

A francia pénzügyminiszter ugyanakkor kifejezte azt a véleményét, hogy hiány nincs fizetési eszközben sőt, ellenkezőleg éppen a fizetési eszköz tultengése vet fel kérdéseket és okoz inflációt. Debré elitélte a papirdollár kibocsátását, ami nehézségeket okozhat az Egyesült Államok és Nagy-Britannia fizetési mérlegének egyensulyba hozatalában és sulyosbithatja az infláció kockázatát. Ugyanakkor kijelentette, hogy véleménye szerint ha uj, mesterséges likviditásokat hoznak létre azok sulyosbitanák a pénzügyek ziláltságát és semmivel sem mozditanák elő az ipar fejlesztését, különösen a fejlődésben lévő országokban.

A fennálló helyzet orvoslására Michel Debré azt javasolta, hogy ismerjék el az aranyat nemzetközi pénznemnek. Ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy az arany ára 1934 óta nem változott. A francia pénzügyminiszter azt is felvetette, hogy meg kell oldani az amerikai fizetési mérleg deficitjének kérdését.

MA A KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSZ-közgyűlés ülésszakának munkálatai

NEW YORK. — Nicolae Ionescu, az Agerpres különtudósitója közli:

Az ENSZ-közgyülés 21. ülésszakán résztvevő román küldöttség New York-i tevékenysége keretében Corneliu Mănescu külügyminiszter találkozott Maurice Couve de Murville francia külügyminiszterrel.

A két ország között fennálló jó viszony alapján lefolyt találkozó alkalmul szolgált őszinte és baráti véleménycserére az ENSZ-közgyülés jelenlegi ülésszakának egyes fontos kérdéseiről. A két külügyminiszter egyben tárgyalt a román—francia kapcsolatokról és eredményes fejlődésük távlatairól.

Az ENSZ-közgyülés 21. ülésszakán részt vevő román küldöttség vezetője Antonio Carrillo Flores mexikói külügyminiszterrel is megbeszélést folytatott a nemzetközi politikai élet középpontjában álló fontos kérdésekről és a két ország viszonyával kapcsolatban.

Románia külügyminisztere részt vett és megbeszéléseket folytatott azokon a vacsorákon is, amelyeket a Szovjetunió, Törökország, Csehszlovákia, Japán külügyminisztere adott az ENSZ-közgyülésen részt vevő egyes küldöttségek vezetőinek tiszteletére.

☆

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSZ-közgyülés szeptember 27-i esti ülése Délnyugat-Afrika helyzetével foglalkozott. Frederick Arkhurst, Ghana képviselője 49 afro-ázsiai ország nevében határozati javaslatot terjesztett elő, amely követeli, hogy az ENSZ vonja meg a Dél-afrikai Köztársaságtól a Délnyugat-Afrika (volt német gyarmati terület) feletti igazgatási mandátumot, s bizza azt a közgyülés elnöke által kijelölt ENSZ-tagokból álló uj hatóságra. A határozattervezet leszögezi Délnyugat-Afrika népének elidegenithetetlen jogát az önrendelkezésre, s kifejezi aggodalmát a terület jelenlegi helyzete miatt. Rámutat, hogy a Dél-afrikai Köztársaság a megbizatás és az ENSZ-alapokmány előirásaival ellentétben járt el, majd ajánlja, hogy az uj hatóság kezdje meg nyomban tevékenységét és tegyen inditványt a közgyülésnek a lehető legrövidebb idő alatt, de minden esetre a következő ülésszak előtt Délnyugat-Afrika függetlenségének megadására. A határozati javaslat a Biztonsági Tanácsot is felkéri, hogy foganatositson hatékony intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik a közigazgatási hatóságnak feladata teljesitését.

Az ezt követő vitában felszólaltak Irak, Ceylon, az EAK és Guinea képviselői, akik támogatták a javasolt intézkedéseket. Japán képviselője szorgalmazta, hogy a Biztonsági Tanács tagjai kérjék fel a hágai Nemzetközi Döntőbiróságot, hozzon határozatot Délnyugat-Afrika kérdésének törvényes vonatkozásairól, különösképpen arról, hogy a Dél-Afrikai Köztársaság által e területen bevezetett apartheid-politika ellentétben áll-e a régi Népszövetség által adott mandátum és az ENSZ-alapokmány előirásaival. A UPI véleménye szerint a nyugati országok többsége a japán küldöttéhez hasonló álláspontra fog helyezkedni.

Ugyancsak kedden az afro-ázsiai országok csoportja az ENSZ Gyámsági Bizottságában is előterjesztett egy határozati javaslatot, amely figyelmezteti a Dél-afrikai Köztársaságot, hogy „agressziós cselekménynek" tekintenek majd mindennemü beavatkozást Becsuanaföld, Baszutoföld és Swaziföld ügyeibe, miután ezek a területek elnyerik függetlenségüket. A határozati javaslat helyesli az ENSZ dekolonizációs különbizottságának azokat az ajánlásait, hogy szavatolni kell a Dél-afrikai Köztársaság által körülvett ezen területek gazdasági integritását, miután e területek függetlenséget kapnak.

★

NEW YORK. Agerpres).

Az ENSZ székházában hivatalosan bejelentették, hogy pénteken greenwichi idő szerint 19 órakor összeül a Biztonsági Tanács, hogy megvitassa a Kongói Köztársaság (Kinshasa) panaszát Portugália ellen. A panasz hangsulyozza, hogy Portugália megengedte afrikai gyarmati területeinek, Angolának és Cabindanak felhasználását a Moise Csombe volt kongói miniszterelnök szolgálatában lévő zsoldos csapatok kiképzésére azzal a céllal, hogy ezeket Kongóba küldjék az ország jelenlegi kormányának megdöntésére.

- **A román küldöttség tevékenysége**
- **49 afro-ázsiai ország határozati javaslata**
- Pénteken összeül a Biztonsági Tanács

A moszkvai Barátság Házában nemrég kiállitás nyilt A szocializmus építése Romániában cimmel.

Befejeződtek az amerikai-nyugatnémet tárgyalások

WASHINGTON (Agerpres).

A Fehér Házban kedden befejeződtek a kétnapos hivatalos megbeszélések Lyndon Johnson, az USA elnöke és Ludwig Erhard nyugatnémet kancellár között. A legfőbb kérdés az volt, hogy az NSZK katonai felszerelés vásárlásával kárpótolja az USA-t a Nyugat-Németországban állomásozó amerikai csapatok fenntartási költségeiért, amelyek károsan befolyásolják az USA fizetési mérlegét. A tárgyalásokról kiadott közös közleményből kitünt, hogy ebben a pontban nem jött létre megegyezés, s ezt a kérdést az USA, Nagy Britannia és az NSZK képviselői fogják utóbb ismét megvitatni. A háromhatalmi megbeszéléseken ezen kivül megvitatják mind az NSZK-ban lévő amerikai csapatok létszámát, mind a fenntartási költségükhöz szükséges valuta kompenzálási módját.

A közlemény hangsulyozza: noha Erhard kancellár biztositotta Johnson elnököt arról, hogy a Szövetségi Németország „mindent elkövet a jelenlegi egyezményből származó kötelezettségeinek betartásáért, nem áll módjában, hogy e csapatok fenntartási költségeit teljes egészében amerikai katonai felszerelés vásárlásával kompenzálja".

A közlemény másrészt rámutat, hogy az Atlanti biztonság kérdéseinek beható megvizsgálása után a két államfő egyetértett abban, hogy Európában érezhetően csökkent a feszültség.

A közlemény szerint a két államférfi egyetértett abban, hogy az atlanti szövetség keretében olyan egyezményeket kell kötni, amelyek bizonyos szerepet biztositanak a NATO nem nukleáris tagjainak a szervezet nukleáris sztratégiájában".

Az ürkutatásban való együttműködést illetően a közlemény hangsulyozza, hogy a két fél egyetértett az együttműködés továbbfejlesztésének szükségességében.

Nukleáris téren — mutat rá a France Presse — Erhard kancellár nem ért el konkrét eredményeket Washingtonban.

A nyugatnémet kancellár szerda reggel Washingtonból hazautazott Bonnba.

Vietnámból jelentik a hírügynökségek

Ismét bombázták a Vietnámi DK területét ■ Nagyarányú harcok Dél-Vietnámban ■ A hazafias csapatok bekerítettek 2 amerikai századot

HANOI (Agerpres).

Szeptember 23-án a 7. amerikai haditengerészeti flotta repülőgépanyahajóiról, valamint az USA Thaiföldi és dél-vietnámi támaszpontjairól felszállt számos harci repülőgép behatolt a Vietnámi DK területére, s bombázta Quang Binh, Ha Tinh, Nghe An, Thanh Hoa, Nam Ha, Thai Binh, Bac Thani tartományt, Vinh Linh vidékét és Vinh várost.

Szeptember 27-én a vietnámi néphadsereg főparancsnokságának összekötő kirendeltsége erélyes tiltakozást intézett a vietnámi nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottsághoz.

★

A dél-vietnámi amerikai katonai parancsnokság bejelentette, hogy szeptember 15-től öt nagy „tisztogató" hadmüvelet folyik azokon a vidékeken, ahol a Nemzeti Felszabaditási Front egységeinek jelentős csapatösszevonásait feltételezik. A France Presse szerint a dél-vietnámi amerikai beavatkozás megkezdése óta első izben bocsátkoznak harcba az amerikai csapategységek a Mekong folyam deltájának övezetében, Saigontól mintegy 30 kilométerre délkeletre. Heves harcok folynak az amerikai—saigoni—dél-koreai csapatok és a hazafias erők között Dél-Vietnám különböző vidékein, főleg a Saigontól mintegy 48 kilométerre északra fekvő „D-övezetben", ahol hirügynökségek jelentése szerint, fokozódik a hazafiak tevékenysége.

A UPI saigoni közlése szerint az amerikai repülőgépek folytatják a demilitarizált övezet bombázását. E hadmüveletek során az amerikai repülőgépek tévedésből bombázták az egyik Quang Ngai tartományi falut, ahol dél-vietnámi katonák és azok családjai tartózkodtak. Az első hirek szerint 28 személy meghalt, 17 megsebesült, és több mint 100 ház megsemmisült.

A hirügynökségek Saigonból jelentik, hogy szeptember 27-én Nha Trang tartományban ujabb 4000 dél-koreai katona szállt partra. A dél-vietnámi fővárosból származó hirek szerint a saigoni—amerikai csapatok akcióiban jelenleg mintegy 36 500 dél-koreai katona és tiszt vesz részt.

Dél-vietnámi hirek szerint a Quang Tri tartományi hazafias csapatok szeptember 24-én Cam Lo helységtől 14 kilométerre nyugatra bekeritették a 7. amerikai tengerészgyalogezred két századát. Hét órai tüzharc után a felszabaditó fegyveres erők csaknem teljesen harcképtelenné tették a két századot.

Humphrey és a hátsó ajtó...

PORTLAND (Agerpres).

Amint a UPI közli, Portlandban (Oregon állam) „ellenséges fogadtatás" várt Hubert Humphreyre, az USA alelnökére. Kedd este nagy tömeg sereglett össze az egyik portlandi szálloda előtt, ahol Humphreynek beszédet kellett volna mondania. Amikor Humphrey kocsija a szálloda közelébe ért, a tüntetők ütemesen kezdtek kiáltani: „Szüntessétek meg a vietnámi háborut", „Hozzátok haza a csapatokat". Minthogy a tüntető tömeg elzárta a főbejáratot, az USA alelnöke csak egy hátsó ajtón juthatott be a szállodába.

A UPI szerint az egyik tüntető kijelentette, hogy csoportjuk a vietnámi háboru megszüntetéséért küzdő bizottságot és az USA vietnámi beavatkozása elleni akciókat egybehangoló honpolgári bizottságot képviseli. A rendőrség sok személyt letartóztatott.

Néhány mondatban

■ **DAR ES SALAAM. Gamal Abdel Nasszer, az EAK elnöke szerdán befejezte hivatalos látogatását Dar es Salaam-ban, ahol megbeszéléseket folytatott Nyerere elnökkel. A két államférfi megvizsgálta az afrikai helyzet több problémáját, köztük az afrikai egység megszilárditásának problémáit, a rhodésiai kérdést, valamint a nemzeti felszabaditási mozgalmak támogatásának problémáját. Megvitatták a két országot érintő kérdéseket is.**

■ **BÉCS.** A Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Általános Konferenciájának 10. évi ülésszaka alkalmából Gheorghe Pele bécsi román nagykövet, Románia Szocialista Köztársaság állandó NAÜ-képviselője fogadást adott. Részt vettek Bulgária, India, Lengyelország, Anglia, a Szovjetunió, Belgium, Hollandia, Svájc, Jugoszlávia, Magyarország, az EAK küldöttségeinek vezetői és más személyiségek. Jelen volt dr. Sigward Eklund, a NAÜ vezérigazgatója.

■ **LONDON.** Harold Wilson angol miniszterelnök kedden a Lancaster House-ban összejövetelen elnökölt, amelyen 70 gyáriparos, szakszervezeti vezető és politikus vett részt. Az összejövetelen egész sor kérdést vitattak meg Anglia gazdasági helyzetével kapcsolatban.

Amint brit gazdasági körökben hangsulyozzák, Wilson célzott arra az elhatározására, hogy folytatja a takarékossági politikát, amig fel nem számolják Nagy-Britannia fizetési mérlegének deficitjét.

■ **BELGRÁD.** A Tanjug közlése szerint Emmanoil Kothrisz görög kereskedelmi miniszter Belgrádba érkezett. Kothrisz Jugoszláviában részt vesz azoknak a gazdasági tárgyalásoknak a végső szakaszában, amelyek a mult hónapban kezdődtek meg Nikola Dzsuverovics, a szövetségi külkereskedelmi államtitkárral.

■ *TOKIÓ. Ferdinand Markos, a Fülöp-szigetek elnöke szerdán öt napos hivatalos látogatásra Tokióba érkezett. A fülöp-szigeti elnök megbeszéléseket folytat a japán kormány tagjaival a nemzetközi helyzetről és a két ország gazdasági együttműködésének távlatairól.*

Amint a Kiodo Tusin japán hirügynökség közli, Marcos előreláthatólag javasolni fogja Japánnak, hogy legalább megfigyelőt küldjön a vietnámi agresszióban részt vevő államok október 18-ra kitüzött manilai konferenciájára.

■ ROMA. A több mint két hónapja tartó San Marino-i kormányválság megoldása érdekében csütörtökre összehivták a Köztársaság Általános Nagytanácsát. A tanácsnak döntenie kell arról, hogy ujabb koaliciót hoznak-e létre a keresztény demokraták és a szociáldemokraták között, vagy pedig uj általános választásokat tartanak.

A bábtábornok a „demokrata" pózában

Az USA katonai körei és támogatóik semmi lehetőséget nem látnak arra, hogy a golyók, bombák és napalm segitségével egyhamar megtörhetik a dél-vietnámi lakosság függetlenség- és szabadságvágyát. Minthogy pedig az USA és a világ közvéleményének egyre szélesebb körei elitélik őket és szövetségeseik közül is mind többen elhatárolják magukat, szükségét érezték annak, hogy a világ szemébe port hintve a „demokrácia" látszatát kölcsönözzék a dél-vietnámi rendszernek. Ezért határozták el e körökben a dél-vietnámi „választások" megrendezését.

Ky tábornok, aki előzőleg többször kinyilvánitotta rajongását Hitler iránt, akit politikai eszményképének tart, nyomban igyekezett kielégiteni „barátai és tanácsosai" óhaját. Szinte egyik napról a másikra a demokrácia bajnokává vedlett át, s parancsot adott a rendőrségnek és a hadseregnek a választások „megrendezésére". Hogy mennyire „szabadok és demokratikusak" voltak e választások, arra elegendő megemliteni, hogy „előkészitésükben" 500 000 felfegyverzett katona és rendőr vett részt. Jellemző az is, hogy az első ember, akinek gratuláltak a dél-vietnámi lakosságnak az urnák előtti megjelenéséért és a választásokra való „mozgositásáért" Nguyen Ngoc Loan ezredes, a katonai biztonsági szolgálat főnöke, a saigoni rendőrség igazgatója volt, akit „érdemeiért" tábornokká léptettek elő.

E „mozgositás" eredményeképpen azonban csak a lakosság egy részét lehetett az erőditésekként őrzött szavazóhelyekre terelni, mégpedig azon egyszerü oknál fogva, hogy Dél-Vietnám területének négyötödét a Nemzeti Felszabaditási Front ellenőrzi. Mindazonáltal néhány amerikai és „szövetséges" lap világgá kürtölte a választások „sikerét". A világsajtó tulnyomó többsége azonban merőben másként vélekedik e választásokról. A saigoni tudósitók és kommentátorok zöme felhivta a figyelmet arra, hogy e választások a terror és kényszer feltételei között zajlottak le, s egyetlen politikai párt sem vehetett részt a választásokon. A United Press International kommentárja például rámutat arra, hogy „a kormány minden részletre kiterjedő kampányt inditott", hogy a választókat az urnákhoz terelje.

A választások előtti hetekben utcai razziákat rendeztek és igazoltatták a járókelőket, hogy meggyőződjenek arról, felvétették-e magukat a választói névjegyzékekre. Azoknak pedig, akiknek nem

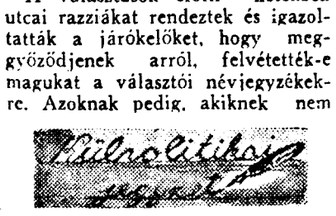

volt erről igazolványuk, „ajánlották", hogy sürgősen szerezzék be... A hirügynökség szerint a kormánynak kedvében járó hatóságok erőszakkal kényszeritették erre a lakosságot... Ugyanakkor az urnáktól távol maradt lakósok szavazólapját is felhasználták hogy növeljék a választási eredményeket.

Számos kiemelkedő politikai személyiség hangsulyozta állásfoglalásában: mennyire hazugok a dél-vietnámi választások „demokratizmusáról" szóló állitások. Legutóbb maga U Thant ENSZ-főtitkár jelentette ki szeptember 19-i sajtóértekezletén, hogy a dél-vietnámi választások „nem voltak sem szabadok, sem pedig demokratikusak".

Még nyilvánvalóbban kitünik ez, ha szemügyre vesszük az állitólagos választások alapján létrehozott „alkotmányozó gyülés" hatáskörét és meghatalmazását. Ez is világosan megmutatja, hogy a választásokkal félre akarták vezetni a közvéleményt, és „törvényes" alapra igyekeztek helyezni a katonai juntát. A katonai junta embereiből összeállitott „alkotmányozó gyülésnek" egyetlen feladata, hogy hat hónapon belül a Ky kormány elé terjessze az alkotmánytervezetet, amelynek szakaszait azonban a kormány a junius 19-én kiadott 21 számu rendelet értelmében tetszése szerint visszautasithatja vagy elfogadhatja. Az Economist találóan jegyezte meg, hogy „mindez igazán nem lényeges, hiszen a kormány megtehette volna, hogy egész egyszerüen bizottságot nevez ki az alkotmány megszövegezésére". Világosan kitünik tehát, hogy Ky tábornok csak a „törvényesség" látszatának megteremtésére törekedett, s koránt sem arra, hogy a lakosság érdekeit képviselő törvényhozó testületet létesitsen.

Éppen ezért a dél-vietnámi lakosság nem hagyta megtéveszteni magát Ky demagóg szólamaitól, hanem fegyverrel a kézben folytatta a harcot Dél-Vietnám igazi demokráciájáért és szabadságáért.

Kedd délelőtt a saigoni „alkotmányozó gyülés" ülésszakának megnyitásakor Ky tábornok megismételte az előző szólamokat katonai kormányának azon szándékáról, hogy „demokráciát épit". Nem lesz azonban meglepetés, ha e nyilatkozat semmiféle visszhangra nem talál a dél-vietnámi lakosság körében, amely a Nemzeti Felszabaditási Frontba felsorakozva harcol országa felszabaditásáért. Semmi meglepő nem lesz abban, hogy a dél-vietnámiak nem hisznek Ky tábornok demagóg szólamainak a „demokráciáról", hiszen tudják hogy olyan ember hangoztatja ezeket, aki nemrég még Hitler rajongójának mondotta magát és a Mein Kampf volt a politikai bibliája.

Constantin Badea

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4 szám Telefon: szerkesztőség: 16-92, 30-87, 35-69; kiadóhivatal: 28-34; nyomda: 30-93, 20-77. — Tip I.P.B.A. 40 468